

Evropského hospodářského a sociálního výboru ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Roční analýza růstu 2012

KOM(2011) 815 v konečném znění

(2012/C 143/12)

Hlavní zpravodaj: **pan CROUGHAN**

Dne 23. listopadu 2011 se Evropská komise, v souladu s článkem 304 Smlouvy o fungování Evropské unie, rozhodla konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor na téma

sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Roční analýza růstu 2012

KOM(2011) 815 v konečném znění.

Dne 6. prosince 2011 předsednictvo Výboru pověřilo Řídící výbor pro strategii Evropa 2020 přípravou podkladů Výboru na toto téma.

Vzhledem k naléhavé povaze práce Evropský hospodářský a sociální výbor jmenoval pana CROUGHANA hlavním zpravodajem na 478. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 22. a 23. února 2012 (jednání dne 22. února), a přijal následující stanovisko 171 hlasy pro, 19 hlasů bylo proti a 21 členů se zdrželo hlasování.

ÚVOD

- i Tento návrh stanoviska připravený pro jarní zasedání Evropské rady se vyjadřuje k roční analýze růstu 2012 vypracované Komisí.
- ii Roční analýza růstu zahajuje evropský semestr pro správu ekonomických záležitostí 2012, jenž je také prvním z dohodnutých posílených právních rámců pro správu ekonomických záležitostí (balíček šesti legislativních aktů).
- iii Roční analýza růstu stanovuje oblasti, o nichž se Komise domnívá, že musí být prioritami EU v nadcházejících 12 měsících z hlediska hospodářských a rozpočtových politik a reforem na podporu růstu a zaměstnanosti v rámci strategie Evropa 2020. Po schválení na březnovém zasedání Evropské rady budou členské státy tyto priority muset zohlednit ve svých státních politikách a rozpočtech.
- iv V **části I** se tento návrh stanoviska bude zabývat **obecnými otázkami souvisejícími s roční analýzou růstu**: orientací na růst, fiskální konsolidací, prováděním reforem dohodnutých v rámci evropského semestru a také zapojením organizované občanské společnosti a sociálních partnerů do procesu roční analýzy růstu.
- v **Část II** slučuje **specifické připomínky a doporučení k různým politikám EU**. Poskytují podrobné odpovědi na pět priorit, které Komise předložila v roční analýze růstu. Jsou to: další diferencovaná fiskální konsolidace s příznivými dopady pro růst, obnova běžných úvěrových podmínek pro ekonomiku, podpora růstu a konkurenceschopnosti, řešení nezaměstnanosti a sociálních dopadů krize a modernizace veřejné správy. Tyto příspěvky pocházejí z různých nedáv-

ných stanovisek EHSV a aktualizují postoj Výboru k roční analýze růstu 2011 ⁽¹⁾ přijaté v březnu 2011.

- vi Předkládaný návrh stanoviska také navazuje na stanovisko k evropskému semestru 2011, které Výbor přijal v prosinci 2011 ⁽²⁾.

ČÁST I

POSELSTVÍ EHSV PRO JARNÍ ZASEDÁNÍ EVROPSKÉ RADY

Na rozdíl od všech nedávných summitů musí Unie prokázat svou politickou schopnost řešit krizi veřejného dluhu přijetím ambiciózních a dostatečných opatření k opětovnému nastolení rovnováhy. Jedním z těchto opatření je mnohem větší důraz na růst.

A. ÚVOD

1. Roční analýza růstu 2012 vypracovaná Komisí vychází za neradostných **okolností**: Unie prochází za dobu své existence nejhorší finanční, hospodářskou a sociální krizí spojenou s krizí důvěry. Krize má dalekosáhlé následky: potíže pro domácnosti a podniky, vyostření problému nezaměstnanosti mládeže a dlouhodobé nezaměstnanosti, zvýšení počtu lidí ohrožených chudobou a vyloučením, obavy o naše společnosti, riziko zvýšeného nacionalismu a populismu.

2. **Co se týče státní úrovně**, Výbor je **vážně znepokojen nedostatečným prováděním** závazků dohodnutých během procesu evropského semestru. Více než kdykoli dříve EU

⁽¹⁾ Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Roční analýza růstu 2011: postup v rámci ucelené reakce Evropské unie na krizi – COM(2011) 11, Úř. věst. C 132, 3.5.2011, s. 26–38.

⁽²⁾ Stanovisko EHSV Ukončení prvního evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik: pokyny pro vnitrostátní politiky v období 2011–2012, Úř. věst. C 43, 15.2.2011, s. 8–12.

potřebuje prokázat schopnost účinně jednat, aby došlo k obnově důvěry spotřebitelů a investorů, a to nabídnutím ambiciózní odpovědi na současné problémy. Bez **rozhodných kroků a účinného provádění reforem evropskými institucemi a členskými státy** Evropě hrozí dlouhodobá krize růstu a také narůstající divergence, jež bude mít za následek další tlak na eurozónu.

3. Vzhledem k tomu, že zahájení procesu evropského semestru 2012 probíhá ve znamení podstatně **zhoršených prognóz růstu** a velmi reálné možnosti recese, Výbor lituje, že **evropský summit v prosinci 2011** nedokázal obnovit důvěru v řízení Evropské unie, jež byla výsledky po sobě jdoucích summitů v posledních osmnácti měsících postupně nahloďována. Zjevná neochota summitu řešit hluboce zakořeněné problémy, na něž poukazovala roční analýza růstu, vedly k dalším politickým řešením, jež si nezískala důvěru vlád ani investorů po celém světě a především ani evropských občanů.

4. Výbor se domnívá, že dosud navržené **nápravné prostředky** pro státní dluh a související finanční krizi jsou **částečné**, a proto by mohly postavit některé hluboce zadlužené země mimo trhy na dobu delší, než se plánovalo, a nesou s sebou vážné riziko, že se tyto problémy rozšíří do některých větších států. Problematické nesplacení dluhu ze strany Řecka zůstává reálnou možností. Takový krok by měl závažný negativní vliv na další země řešící problémy se státním dluhem, a mohl by uvést do pohybu řetězec událostí se závažnými důsledky nejen pro evropskou, ale i světovou ekonomiku. Evropská unie navzdory své nezpochybnované hospodářské síle nedokázala nalézt cestu, jak chránit členské státy nacházející se v obtížné situaci před finančními útoky, následkem čehož světové trhy značně oslabil evropský projekt útokem na jeho strukturální fragmentaci. Problém je tedy stejnou měrou povahy politické jako ekonomické.

5. Výbor je vážně znepokojen, neboť vysoká míra takto vzniklé nejistoty má **škodlivý dopad na reálnou ekonomiku** Unie v podobě nižších investic, výstupů a zaměstnanosti, neboť investoři hledají bezpečnější útočiště a dokonce připravují plány pro případný rozpad eurozóny s následnými obrovskými celosvětovými důsledky.

6. Zkušenosti z minulých krizí evropské integrace ukázaly, že Evropa má zdroje k nalezení řešení. Výbor vyzývá evropské instituce a členské státy, aby našly **politickou odvahu a vizi** a současně s hospodářským oživením a investicemi podpořily větší integraci. To je nyní jediným možným řešením krize.

7. EU potřebuje překonat stávající nouzový nesystematický přístup ke krizi a nalézt **trvalá řešení** strukturálních problémů, které tato krize vynesla na světlo, a tak pro evropské občany zajistit dlouhodobě dobré podmínky. K tomu je nutné vybudovat potřebné evropské zábrany proti dalším útokům, poskytnout zasaženým zemím čas k obnově a zavést specifická dodatečná opatření na podporu evropského hospodářského růstu.

8. Ruku v ruce s nutným úsilím dostat dluhovou krizi pod spolehlivé evropské řízení je **posílená fiskální unie**. Výbor vítá fakt, že do procesu evropského semestru byl zaveden mnohem přísnější dohled nad rozpočtovou politikou členských států a závazky požadovanými po členských státech v rámci fiskální úmluvy, upozorňuje však, že je třeba provést posouzení sociálního dopadu těchto opatření. Nicméně nová struktura evropské správy ekonomických záležitostí musí zachovat nezávislost sociálních partnerů a jejich svobodu kolektivního vyjednávání.

9. Výbor dále opakuje, že plně podporuje zastřešující **strategii Evropa 2020**, jež nabízí pozitivní vizi pro budoucnost a koherentní rámec k realizaci progresivních reforem pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Připomíná rovněž nutnost vhodné vyváženosti mezi aspekty zaměstnanosti a hospodářskými a sociálními aspekty této strategie.

10. Výbor je hluboce znepokojen **zneklidňujícím redukováním metody Společenství** ve prospěch mezivládního přístupu, povětšinou vedeného pouze několika málo členskými státy, což přispělo k omezení povaze politické reakce. Částečně proto, že instituce Unie hrály druhé housle ve srovnání s mezivládním přístupem uplatňovaným v posledních dvou letech, se naléhavé problémy Evropské unie řešily nikoli z hlediska Unie, ale z hlediska jednotlivých členských států a se zohledněním jejich politických požadavků.

11. Výbor konstatuje, že nejpозději do pěti let po vstupu v platnost Smlouvy o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii, jež byla dohodnuta 25 členskými státy 30. ledna, budou na základě posouzení zkušeností s jejím prováděním přijaty nutné kroky s cílem **zapracovat obsah této smlouvy** do právního rámce Evropské unie. Výbor proto vyzývá členské státy, jež se rozhodly nezúčastnit se mezivládního postupu vedoucího k této smlouvě⁽³⁾, aby znovu zvážily svůj postoj k této věci.

12. Výbor podporuje **silnou roli Evropské komise**, povzbuzuje ji k předkládání směšých návrhů a je rovněž zastáncem **plného zapojení Evropského parlamentu** do procesu evropského semestru, který tím získá na transparentnosti a legitimitě.

13. Výbor děkuje Komisi za to, že roční analýzu růstu 2012 zveřejnila koncem listopadu 2011, tedy dříve, než se původně plánovalo. I přes napjatý termín to EHSV umožnilo uspořádat o této roční analýze růstu diskuse, konzultovat svou síť národních hospodářských rad a podobných institucí a vydat toto stanovisko dříve, než se na jarním zasedání Evropské rady rozhodne o hlavních prioritách pro tento rok.

⁽³⁾ Spojené království a Česká republika.

B. VHODNÉ ZAMĚŘENÍ NA RŮST

14. Výbor se domnívá, že roční analýza růstu 2012 přináší oproti předchozí analýze zlepšení v několika směrech.

15. Výbor vítá celkové zaměření na růst a s uspokojením konstatuje, že roční analýza růstu 2012 přebírá mnohé myšlenky obsažené v předchozím stanovisku EHSV k roční analýze růstu 2011 ⁽⁴⁾.

16. EHSV zdůrazňuje, že **bez dostatečné míry růstu nelze krizi státního dluhu vyřešit**, což platí zejména pro země v obtížné situaci. Nízká priorita pro růst by s sebou nesla vysoké riziko, že mnoho ekonomik Unie zabředne do recese a některé dokonce do deprese.

17. Roční analýza růstu konstatuje, že **finanční trhy** posuzují udržitelnost státních dluhů členských států na základě dlouhodobých vyhlídek růstu, jejich schopnosti přijímat dalekosáhlá rozhodnutí o strukturálních reformách a jejich úsilí o zlepšení konkurenceschopnosti.

18. Výbor souhlasí s Roční analýzou růstu v názoru, že vyhlídka všech členských států EU na růst závisí na **rozhodném řešení krize státního dluhu a provádění rozumných hospodářských politik** a že se příliš mnoho politického času a energie vydává na nouzová opatření na úkor provedení politických změn, jež přivedou naše ekonomiky zpět na vyšší úroveň růstu.

19. Výbor plně souhlasí se zaměřením pozornosti současně na reformní opatření, která mají krátkodobý dopad na růst, a na správný model střednědobého růstu.

20. Výbor opakuje, že tři aspekty růstu – tedy růst inteligentní, udržitelný a podporující začlenění – jsou provázány a vzájemně se posilují. Hospodářskému, sociálnímu i environmentálnímu aspektu je nutné věnovat **stejnou pozornost**.

21. Obnova růstu musí být v souladu s ostatními cíli obsaženými v Lisabonské smlouvě, včetně dobrých životních podmínek občanů. Potřeba reformy by měla být chápána jako **příležitost** učinit náš způsob života udržitelnějším.

22. Ve všech členských státech je zapotřebí klást důraz na reformy podporující růst.

23. Specifická situace pěti členských států využívajících programy finanční pomoci EU – MMF ⁽⁵⁾

23.1 Výbor se domnívá, že Komise a Rada by měly členské státy nadále povzbuzovat k přípravě a provádění politik dlou-

hodobého růstu prostřednictvím podrobných doporučení pro jednotlivé země. Výbor lituje, že jediným doporučením, jež bylo v roce 2011 vysloveno na adresu **pěti členských států využívajících finanční pomoc EU – MMF**, je pokračovat v provádění opatření stanovených v rozhodnutích, jež jim přiznávají finanční pomoc.

23.2 Výbor je nyní **velmi znepokojen** rozhodnutím Komise nepožadovat po oněch pěti zemích, aby se zapojily do přípravy **druhého kola národních plánů reforem** v roce 2012. EHSV uznává, že NPR pokrývají do značné míry stejnou oblast a že tyto země tedy předkládají své vnitrostátní cíle v souvislosti se strategií Evropa 2020. Tím se však tyto země ocitnou mimo nový postup řízení v jádru strategie Evropa 2020, jež byla vypracována s cílem dosáhnout nutné hospodářské konvergence prostřednictvím reforem a přijetím osvědčených postupů. Tento krok především zabrání občanům a sociálním partnerům na národní úrovni v tom, aby se zapojili do provádění a přezkumu národních programů reforem. Takový postup je však v příkrém rozporu se závěry Evropské rady z března 2011, že v novém rámci evropského semestru je třeba plně zapojit národní parlamenty, sociální partnery a další zainteresované strany.

24. Investice do růstu – v současném kontextu obzvlášť náročný úkol

24.1 Výbor si je vědom toho, že určení vhodných opatření pro růst může být obzvlášť **náročné**. Současná svízelná pozice EU, co se týče růstu, není způsobena pouze krizí, ale také dodatečnými problémy, které mají vliv na její hospodářský výkon: ztrátou konkurenceschopnosti, globalizací, nedostatkem zdrojů (energie, dovedností atd.), změnou klimatu a stárnutím populace.

24.2 Dosažení cílů strategie Evropa 2020 bude vyžadovat **podstatné investice**: např. do IKT, tradiční a nové infrastruktury, V&V a inovací, vzdělávání, dovedností a energetické účinnosti. Investice do zelené ekonomiky dodají impulz inovaci a poptávce po nových produktech, což zvýší růst a současně přispěje k udržitelnosti celosvětového hospodářství.

24.3 V době úsporných opatření se jedná o velmi náročný úkol. Avšak přínos, jež takové veřejné investice na úrovni států a na evropské úrovni znamenají pro podporu inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění, je důležitý a může mít významný **pákový účinek** a stimulovat další soukromé investice.

24.4 Výbor zastává názor, že Unie potřebuje **více investic do projektů**, které podporují strukturální změnu a mohou nasměrovat ekonomiky členských států na cestu udržitelného růstu. Vhodné projekty by měly být v souladu s cíli strategie Evropa 2020, např. dlouhodobé projekty infrastruktury velkého veřejného významu, jež mají potenciál návratnosti výdajů.

⁽⁴⁾ Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Roční analýza růstu 2011: postup v rámci ucelené reakce Evropské unie na krizi – COM(2011) 11, Úř. věst. C 132, 3.5.2011, s. 26–38.

⁽⁵⁾ Řecko, Irsko, Lotyšsko, Portugalsko a Rumunsko.

24.5 V této souvislosti Výbor plně podporuje **iniciativu dluhopisů na projekty strategie Evropa 2020** ⁽⁶⁾ na financování rozsáhlých projektů infrastruktury v oblasti energetiky, dopravy a IKT. To kladně ovlivní trhy s projektovými dluhopisy a pomůže organizátorům jednotlivých projektů přilákat dlouhodobé dluhové financování ze soukromého sektoru.

24.6 Výbor se domnívá, že na evropské úrovni je třeba učinit více pro tvorbu investic. Dostupné strukturální fondy musí být využity k posílení konkurenceschopnosti a obnově růstu. Finanční podpora EU by měla být podmíněna výsledky a slučitelností s cíli strategie Evropa 2020.

24.7 Výbor oceňuje, že Parlament a Rada rychle přijaly dohodu o **zvýšení míry spolufinancování** pro strukturální fondy v zemích využívajících finanční pomoc EU, ECB a MMF, což umožní rychlou mobilizaci fondů EU na podporu růstu a jejich lepší čerpání ⁽⁷⁾.

24.8 Vzhledem k nesmírnému tlaku na vnitrostátní rozpočty a na evropský rozpočet musí členské státy a tvůrci evropských právních předpisů obtížně volit a určovat priority, aby se **investovalo do činností podporujících růst**, jako je vzdělávání a dovednosti, V&V – inovace, životní prostředí a sítě, např. vysokorychlostní internet, energetické a dopravní propojení.

24.9 Je třeba zdůrazňovat význam **podnikání**, sociálního podnikání a zakládání podniků, **zejména malých a středních podniků**, včetně sociálních podniků, pro obnovu. Jsou klíčovou hybnou silou hospodářského růstu, podnikatelské inovace a dovedností a významným zdrojem tvorby pracovních míst.

24.10 Míra nezaměstnanosti v mnoha členských státech brzy dosáhne neúnosné úrovně, což způsobí ohromné sociální a ekonomické náklady. Z tohoto důvodu budou nezbytná krátkodobá a střednědobá opatření, která mladým lidem a ženám ulehčí přístup na trh práce, pracovníkům propuštěným v důsledku krize pomohou znovu se do něj začlenit a usnadní vzdělávání a profesní rekvalifikaci. Do roku 2020 bude v EU třeba vytvořit 17,6 milionu pracovních míst.

⁽⁶⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Evropa účinněji využívající zdroje – Pilotní fáze iniciativy dluhopisů na projekty strategie Evropa 2020 – COM(2011) 660 final.

⁽⁷⁾ Postoj Evropského parlamentu přijatý v prvním čtení ze dne 13. prosince 2011 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1698/2005, pokud jde o některá ustanovení týkající se finančního řízení pro některé členské státy, jejichž finanční stabilita je postižena či ohrožena závažnými obtížemi, P7_TC1-COD(2011)0209.

C. PŘÍLIŠ SILNÁ ORIENTACE NA FISKÁLNÍ KONSOLIDACI

25. Výbor rozhodně souhlasí s tím, že konsolidace veřejných financí je nutná k nápravě značných fiskálních rozdílů a k obnově důvěry. Výbor je však znepokojen velkým důrazem, jenž je ve fiskální úmluvě kladen na **úsporná opatření**. Musí se provést účinné posouzení sociálních dopadů těchto opatření a s vynaložením veškerého úsilí zajistit, aby nezvýšila riziko chudoby a sociálního vyloučení. Výbor zastává názor, že je třeba dosáhnout vyváženosti mezi fiskální konsolidací a růstem. Fiskální disciplína a úsporná opatření sama o sobě nebudou stačit k tomu, aby EU zajistily udržitelnost. Jsou-li do jisté míry úsporná opatření nutná, pak tato opatření musí být sociálně vyvážená a zohledňovat vliv, který mají na různé sociální skupiny. Výbor souhlasí s výkonnou ředitelkou MMF Christine Lagarde, jež varovala, že používání celoplošných rozpočtových škrťů zasahujících celý kontinent pouze přitvrdí tlaky směřující k hospodářské recesi.

26. Výbor se obává, že **Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii** dohodnutá 25 členskými státy 30. ledna současnou krizi nevyřeší. I když do budoucna musí vést v lepšímu dodržování Paktu o stabilitě a růstu, nezabývá se dostatečně fiskální vyvážeností, nezmiňuje systém včasného varování ani srovnávací přehled určený k zamezení vzniku nevyvážených stavů vznikajících v jiných částech hospodářství, např. v soukromém sektoru, ztráty konkurenceschopnosti či vzniku bublin s nemovitostmi, což všechno byly důležité faktory této krize. Hospodářský růst je součástí řešení a vyžaduje určitá přísná specifická opatření k podpoře růstu, zejména v těch členských státech, které jsou na pokraji hluboké hospodářské recese. Konsolidační úsilí a reforma musí jít ruku v ruce s opatřeními, jež dodají impulz růstu.

27. Výbor je znepokojen tím, že roční analýza růstu vyzývá ke zvýšení úspor pro splnění cílů rozpočtové konsolidace i v **případě zhoršení makroekonomických podmínek**. Podle ní by členské státy, pro které byl přijat program finanční pomoci, „nadále měly splňovat dohodnuté rozpočtové cíle, i kdyby se makroekonomické podmínky změnily“, a členské státy, které se zpozdily při provádění korekce v rámci postupu při nadměrném schodku „by měly zvýšit úsilí o konsolidaci. Případně (...) úpravy hlavního makroekonomického scénáře směrem dolů by neměly vést ke zpoždění korekce nadměrného schodku“.

28. Stabilizace prostřednictvím eurobondů

28.1 Finanční instituce investují do vládních dluhopisů, u nichž pro účely jejich vlastní rozvahy očekávají nulové riziko, proto také instituce v současnosti raději ukládají peníze u ECB, než aby kupovaly riskantnější dluhopisy některých členských států, čímž finanční systém připravují o likviditu.

28.2 Překonání tohoto stavu vyžaduje větší a důvěryhodnější evropskou hráz proti tlakům trhu, kterou Evropská centrální

banka vybuduje tím, že bude hrát ještě plněji svou roli přímo či nepřímo prostřednictvím Evropského nástroje finanční stability (EFSF) nebo Evropského měnového systému (EMS).

28.3 Výbor uznává, že významné důsledky pro oblast morálního rizika jsou skutečné a vyžadují řešení; tento problém však bledne ve srovnání s možným rozpadem eurozóny. Vzhledem k neochotě členských států zaručit se za dluh jiných členských států a k potížím ECB při plnění své úlohy Výbor vyzývá k naléhavému **zvážení zavedení dluhopisů stability**. V návaznosti na nedávné zveřejnění zelené knihy Komise o dluhopisech stability se Výbor tímto tématem zabývá v samostatném stanovisku.

D. SPRÁVNÁ ORIENTACE NA PROVÁDĚNÍ

29. Cílem strategie Evropa 2020 je zajistit konkurenceschopnost Evropské unie v neustále vypjatější celosvětové hospodářské soutěži. Výbor je proto naprosto zajedno s Komisí, když v roční analýze růstu klade **silný důraz** na nedostatek řádného provádění reforem na národní úrovni.

30. Výbor s velkým znepokojením konstatuje, že i přes naléhavost situace pokrok členských států s **prováděním** pokynů obsažených v roční analýze růstu 2011 **nesplnil očekávání**. Trvá příliš dlouho, než se rozhodnutí přijatá na úrovni EU promítnou do vnitrostátních politických rozhodnutí.

31. EHSV vyzývá členské státy k **plnému provedení reformu**, k nimž se v národních programech reforem zavázaly. Musí nést odpovědnost za změny nutné z hlediska budoucí správy ekonomických záležitostí. Tento aspekt zdůrazňuje potřebu posílit proces evropského semestru větším zapojením národních parlamentů, sociálních partnerů a organizované občanské společnosti v členských státech do projednávání a monitorování průběhu provádění národních programů reforem.

32. Výbor s politováním konstatuje, že závazky obsažené v národních programech reforem 2011 nejsou dostatečné ke splnění většiny **cílů** úrovně EU. S ohledem na rostoucí obavy z nesplnění cílů strategie Evropa 2020 Výbor vyzývá Komisi a vlády členských států, aby zejména znásobily své úsilí a dohnaly tento skluz zjištěný již v časné fázi programu a zajistily, aby vlády, zainteresované strany a občané v každé zemi nesli odpovědnost za příslušný program reforem a realizovali jej.

33. EHSV rovněž vyzývá Komisi, aby zajistila, že všechny členské státy, včetně těch využívajících finanční pomoc EU-MMF, podle svých možností přispějí ke splnění hlavních cílů.

E. VÝZNAM ROČNÍ ANALÝZY RŮSTU A ZAPOJENÍ ORGANIZOVANÉ OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI A SOCIÁLNÍCH PARTNERŮ

34. Roční analýza růstu je základem pro vybudování nutného **společného porozumění o prioritách činnosti na**

vnitrostátní a unijní úrovni v roce 2012, které by se mělo následně projevit ve vnitrostátních hospodářských a rozpočtových rozhodnutích a v přípravě národních programů reforem a stabilizačních a konvergenčních programů členskými státy.

35. Proto má roční analýza růstu významnou **politickou roli** a Výbor se domnívá, že by neměla být omezena na technokratický proces, ale musí zohlednit názory Evropského parlamentu a klíčových zainteresovaných stran, tedy organizované občanské společnosti a sociálních partnerů.

36. V současném kontextu naprosté nedůvěry ve způsob, jakým se krize doposud řešila, a v Unii samotnou, Evropa potřebuje, aby s ní její občané pluli na jedné lodi. Je nutné posílit **sociální a občanský dialog** na všech úrovních a dosáhnout širokého konsenzu o potřebě reforem.

37. Opatření ke zlepšení evropské správy ekonomických záležitostí by měla být doprovázena kroky ke zlepšení její legitimity, odpovědnosti a jejího **přijetí**.

38. Výbor žádá **lepší, účinné zapojení subjektů organizované občanské společnosti do evropského semestru**: na úrovni EU, co se týče roční analýzy růstu a přípravy specifických doporučení pro každou zemi, a na vnitrostátní úrovni prostřednictvím přípravy, provádění a monitorování budoucích národních programů reforem. Národní programy reforem by měly uvádět podrobné informace o tom, v jaké míře byly do procesu jejich přípravy aktivně zapojeny zainteresované strany a jak byly jejich připomínky zohledněny.

39. Strategii pro růst Evropa 2020 lze splnit pouze tehdy, bude-li se celá společnost cítit jejím plněním vázána a každý subjekt plně ponese svou odpovědnost. V době, kdy jsou přijímána významná rozhodnutí s dopadem na životy všech občanů, je jejich **účast** na reformách a jejich **přijetí** důležitější, než kdy předtím.

40. Výbor chce být nadále aktivně zapojen do fáze provádění strategie Evropa 2020 a monitorování roční analýzy růstu 2012. Bude pokračovat ve spolupráci se sítí národních HSR a podobných organizací a usilovat o zlepšení **konzultací, účasti a mobilizace organizované občanské společnosti** jak na evropské, tak na národní úrovni.

ČÁST II

NÁVRHY VÝBORU K PRIORITÁM PŘEDLOŽENÝM EVROPSKOU KOMISÍ

i Výbor odporuje pět priorit, jež by podle Komise měly tvořit základ politického důrazu v roce 2012: další diferencovaná konsolidace veřejných financí s příznivými dopady pro růst;

obnova běžných úvěrových podmínek pro hospodářství; podpora růstu a konkurenceschopnosti; řešení nezaměstnanosti a sociálních dopadů krize a modernizace veřejné správy.

ii Tato část II j sérií specifických příspěvků ve vztahu k výše uvedeným prioritám. Tato prohlášení jsou převážně citace z různých stanovisek EHSV, jež Výbor přijal v roce 2011, a navazují na pozici EHSV k roční analýze růstu za rok 2011 ⁽⁸⁾, přijaté v březnu 2011.

1. Další diferencovaná konsolidace veřejných financí s příznivými dopady pro růst

1.1 Fiskální konsolidace

1.1.1 EHSV znovu připomíná své názory vyjádřené ve stanovisku EHSV k tématu Roční analýza růstu 2011 v bodu 1: Realizace přísné fiskální konsolidace a v bodu 2: Korekce makroekonomické nerovnováhy.

1.1.2 Co se týká fiskální konsolidace, jak Výbor zdůraznil v odstavci 1.1. a 1.2 svého stanoviska k tématu Roční analýza růstu 2011 ⁽⁹⁾, je přesvědčen, že podstatné je nalézt **novou rovnováhu veřejných financí, ale zároveň zabránit snížení optávky**, jež by vedlo k recesi, která by vytvářela další deficity a uvrhla evropskou ekonomiku do sestupné spirály. Měly by být sestaveny programy snížení veřejného dluhu tak, aby byly slučitelné s hospodářskou obnovou, sociálními cíli a cíli v oblasti zaměstnanosti vytyčenými ve strategii Evropa 2020.

1.1.3 Evropa musí zesílit hospodářskou správu, a zajistit tak **fiskální kázeň** ve všech členských státech, zejména pak u členů eurozóny. Dohodnutý reformní balíček šesti legislativních aktů spolu s novými návrhy předpisů a souvisejícím evropským semestrem pro lepší koordinaci hospodářských a vnitrostátních rozpočtových politik a pro větší dohled ze strany EU musí být rychle a náležitě prováděn.

1.1.4 Fiskální kázeň členských států však není dostatečným předpokladem růstu a zaměstnanosti a hospodářské a sociální soudržnosti. Výbor se ve skutečnosti obává, že současné podmínky pro vydání státních dluhopisů přivedly trh do stavu, který může ohrozit obnovu stability a růstu.

1.1.5 Z tohoto důvodu Výbor vítá zelenou knihu o proveditelnosti zavedení **dluhopisů stability**. Výbor se domnívá, že za předpokladu nastolení přísných pravidel a odpovídající správy na úrovni EU, jež vyloučí morální riziko a podpoří zodpovědné a předvídatelné chování vlády v členských státech, bude řízení veřejného dluhu se společnými zárukami v eurozóně důležitým příspěvkem pro překonání akutních problémů a mrtvého bodu mezi úspěšnými opatřeními a růstem.

⁽⁸⁾ Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Roční analýza růstu: postup v rámci ucelené reakce Evropské unie na krizi, COM(2011) 11 final, Úř. věst. C 132, 3.5.2011, s. 26–38.

⁽⁹⁾ Tamtéž.

1.1.6 Pokrok v této oblasti rovněž umožní **Evropské centrální bance (ECB)** postupně utlumit program nákupu státních dluhopisů, který v současné době některé členské státy potřebují k refinancování státního dluhu. ECB by se namísto toho mohla rozhodnout k podpoře nových dluhopisů „stability“, čímž by dodala další záruky subjektům na trhu, přinejmenším v přechodné fázi.

1.2 Orientace na výdaje podporující udržitelný růst

1.2.1 Výbor vyjadřuje svou plnou podporu **orientace na výdaje podporující udržitelný růst**. Musí být především zajištěno, aby opatření pro překonání hospodářské krize a veřejného dluhu neohrozila veřejné investice do vzdělávání a odborné přípravy. Členské státy musí při posuzování svých střednědobých rozpočtových cílů věnovat zvláštní pozornost veřejným investicím do vzdělávání, výzkumu a odborné přípravy.

1.2.2 Opatření v oblasti podpory z veřejných zdrojů pro **výzkum a inovace** a příslušné specifické programy se ukázaly být mimořádně důležité pro energeticky náročná odvětví. EHSV vyzývá Evropskou komisi, Radu a Parlament, aby tyto programy – zaměřené na energetickou účinnost a diverzifikaci – posílily a natrvalo je zařadily mezi rozvojová opatření.

1.2.3 Navíc v souvislosti se současným obtížným hospodářským klimatem EHSV doporučuje ještě větší investice do **výzkumu, vývoje a nasazení, odborné přípravy a do vědeckých činností** aplikovaných v energeticky náročných odvětvích. Tyto investice by měly být dostatečně finančně pokryty v rámci příštího rámcového programu a měly by umožnit výměnu zkušeností a výsledků přinejmenším na evropské úrovni. Evropské a národní programy by se měly více zaměřovat na výzkum a inovace v oblasti energetické účinnosti.

1.3 Aktivní politiky v oblasti trhu práce a služeb zaměstnanosti

1.3.1 Jak již Výbor zdůraznil ve svém stanovisku k tématu Roční analýza růstu 2011 ⁽¹⁰⁾, podpora občanů při hledání práce by měla probíhat především poskytováním výkonných služeb v oblasti zprostředkování zaměstnání a méně prostřednictvím takzvaných pobídek formou podpory v nezaměstnanosti. (...) V současné situaci s rekordním počtem nezaměstnaných není problémem obecný nedostatek pracovních sil na **trhu práce**, ale nedostatek kvalifikovaných pracovních sil v některých členských státech a obrovský nedostatek dostupných pracovních míst. Je třeba položit větší důraz na rozvíjení inteligentní politiky dodávek, jež podporuje budoucí růst a inovaci a přispívá k tvorbě dalších pracovních míst.

1.3.2 Výbor zdůraznil, že **veřejné služby zaměstnanosti** musí hrát aktivnější úlohu v rámci politiky odborné přípravy prioritních cílových skupin, jako jsou pracovníci s nižším vzděláním a kvalifikací nebo nestabilními pracovními místy a zranitelnější skupiny – osoby se zdravotním postižením, nezaměstnaní vyššího věku a přistěhovalci. Veřejné služby zaměstnanosti

⁽¹⁰⁾ Tamtéž.

musí hrát také aktivnější úlohu v zajišťování pracovních míst pro dlouhodobě nezaměstnané a v rozvoji aktivních politik zaměstnanosti a odborné přípravy. V mnoha zemích bude nezbytné značně rozšířit zvláštní podporu ze strany veřejných služeb zaměstnanosti, přičemž je třeba věnovat zvýšenou pozornost znevýhodněným osobám.

1.4 Reforma a modernizace důchodových systémů

1.4.1 Třebaže Výbor uznává, že je nezbytná reforma a modernizace důchodových systémů, domnívá se, že tlak na důchodové systémy vzniká spíše v důsledku nedostatku pracovních míst a investic než z demografických důvodů. Je zapotřebí iniciativ na podporu příležitostí k prodloužení pracovního života, které budou provázeny účinnou politikou růstu a zaměstnanosti. Pouze skutečná **politika „aktivního stárnutí“** zaměřená na posílení zapojení do odborné přípravy a celoživotního učení může udržitelným způsobem zvýšit míru zaměstnanosti starších lidí, kteří přestávají pracovat kvůli zdravotním problémům, náročnosti práce, předčasným propuštěním a nedostatku příležitostí k odborné přípravě či k návratu na trh práce. EHSV rovněž pochybuje o tom, že zvýšení zákonné věkové hranice pro odchod do starobního důchodu je užitečné pro řešení demografických výzev. Zvýšení zákonného věku odchodu do důchodu kromě toho může zvýšit tlak na ostatní pilíře sociálního zabezpečení, například na invalidní důchody nebo minimální příjem, jak se již stalo v některých členských státech, což znehodnotí proces ozdravení veřejných financí. EHSV se domnívá, že mnohem vhodnější by bylo přiblížit skutečný věk odchodu do důchodu platnému zákonnému věku.

1.4.2 Konkrétněji se EHSV domnívá, že je nutná systematická změna, jež učiní pracovní podmínky příznivější pro **starší občany** na základě balíčku opatření, k nimž patří zejména tato: pobídky pro podniky k vytváření pracovních míst odpovídajících věku a ke stabilizování zaměstnanosti starších pracovníků, proaktivní politika trhu práce k opětovnému začlenění starších nezaměstnaných na trh práce za předpokladu rozsáhlého poradenství a podpůrných služeb pro osoby hledající práci, opatření zaměřená na možnost déle fyzicky a psychicky setrvat v pracovním procesu, opatření zaměřená na to, aby pracovní místa více zohledňovala starší osoby se zdravotním postižením, opatření na zvýšení ochoty jednotlivců déle pracovat – k tomu patří i ochota k celoživotnímu učení a ke zdravotní prevenci, vypracování modelů zdravé pracovní doby, které jsou dohodnuty mezi sociálními partnery, pro celou dobu profesní kariéry, podniková, kolektivní a právní opatření k zajištění většího zapojení starších osob do dalšího vzdělávání, opatření na zvyšování informovanosti starších pracovníků včetně odstranění klíše a předsudků vůči starším pracovníkům a vtisknout kladný náboj výrazu „stárnutí“, poradenství a podpora pro podniky, zvláště malé a střední podniky, při výhledovém personálním plánování a rozvoj organizace práce odpovídající věku a stárnutí, vytvoření vhodných pobídek pro zaměstnávání starších osob a jejich udržení v zaměstnání, aniž by to narušilo hospodářskou soutěž, vytvoření sociálně přijatelných pobídek k delší pracovní aktivitě pro všechny, kteří najdou práci a mohou pracovat, a vytvoření inovativních a atraktivních modelů pro hladký přechod z pracovního života do systému zabezpečení ve stáří v rámci zákonných důchodových systémů.

1.4.3 Dále, co se týká směrnice 2003/41/ES o činnostech a dohledu **institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění**, EHSV znovu připomíná odstavec 5.7 svého stanoviska k tématu Roční analýza růstu 2011 ⁽¹¹⁾.

1.5 Daňové politiky podporující růst

1.5.1 EHSV znovu upozorňuje na odstavec 1.4 svého stanoviska k tématu Roční analýza růstu 2011 ⁽¹²⁾, kde uvádí, že **daňové zatížení** by se mělo přesunout směrem k novým zdrojům příjmu.

1.5.2 EHSV je toho názoru, že **finanční sektor** by měl také podstatně a spravedlivě přispívat do veřejných rozpočtů.

Zavedení daně z finančních transakcí (**DFT**) na celosvětové úrovni by mělo být upřednostňováno před DFT uplatňovanou pouze v rámci EU. Pokud se však ukáže, že zavedení DFT na celosvětové úrovni není proveditelné, EHSV by zvážil přijetí DFT v rámci EU.

1.5.3 Pokud jde o daň z přidané hodnoty (**DPH**), Výbor bez výhrad schvaluje iniciativu Komise zvážit možnost celkového přezkumu systému DPH. Měly by se snížit provozní náklady uživatelů a správní výdaje a současně by se mělo omezit množství pokusů o podvody. Obzvláště problematické je řešení přeshraničního plnění.

1.5.4 EHSV podporuje a schvaluje návrh nového nařízení o správní spolupráci v oblasti **spotřebních daní** ⁽¹³⁾, který je nutný a užitečný za účelem zajištění účinného výběru daní a posílení boje proti podvodům v oblasti spotřebních daní.

1.5.5 K odstranění dvojího zdanění a většího administrativního zjednodušení v případě přeshraničních situací EHSV doporučuje zřízení **jediného kontaktního místa**, kde mohou občané získat informace, platit daně a obdržet nezbytná potvrzení a dokumentaci, kterou bude možné použít v celé EU, a také zjednodušení administrativních postupů uplatňovaných v případě přeshraničních situací.

1.5.6 V této souvislosti EHSV žádá zřízení **monitorovacího střediska pro přeshraniční zdanění** pod záštitou Evropské komise umožňujícího neustálého získávání podrobných a praktických znalostí o stávajících daňových překážkách a jejich vývoji.

⁽¹¹⁾ Tamtéž.

⁽¹²⁾ Tamtéž.

⁽¹³⁾ Viz COM(2011) 730.

1.5.7 EHSV podporuje návrh zavést společný základ daně z příjmů právnických osob (CCCTB), protože vytváří lepší podmínky pro přeshraničně činné společnosti.

1.5.8 EHSV očekává, že CCCTB přinese značný pokles nákladů na dodržování daňových předpisů a povede k odstranění narušení hospodářské soutěže v Unii způsobených daňovými pravidly. CCCTB tak podpoří spravedlivou a udržitelnou hospodářskou soutěž, jež bude mít pozitivní dopad na růst a tvorbu pracovních míst.

1.5.9 Výbor podporuje přezkum směrnice o zdanění energie (ETD), jež umožňuje těm členským státům, jež si to přejí, převést část zdanění práce či kapitálu na určitou formu zdanění, která podporuje ekologicky uvědomělé chování příznivé pro energetickou účinnost, v souladu se strategií Evropa 2020.

1.5.10 Faktor „daň CO₂“ doplňuje systém pro obchodování s emisemi (EU ETS).

1.5.11 EHSV však lituje, že přepracování směrnice o zdanění energie není ambicióznější a souvislejší. Komise totiž dala podnět k tomu, aby byly do textu zahrnuty výjimky či odchylky, jejichž cílem je vyhnout se konfliktu s některými členskými státy nebo naopak vyhovět požadavkům jiných členských států.

1.5.12 „Signál o ceně“ není slyšitelný v souvislosti se zdaněním paliv a přepracování směrnice o zdanění energie je zřejmě výrazně nezmění.

1.5.13 Některá odvětví (například zemědělství, výstavba, veřejná doprava atd.) jsou z této směrnice zcela nebo částečně vyňata. Je obtížné najít spojitost mezi všemi těmito výjimkami, jež mohou navíc vyslat negativní signál pro ty, jichž se tyto výjimky netýkají.

2. Obnova běžných úvěrových podmínek pro hospodářství

2.1 Zdravý finanční systém

2.1.1 Je důležité řešit závažné nedostatky v **regulaci mezinárodních financí a dohledu nad nimi**. Je třeba naléhavě řešit rostoucí nerovnováhu mezi privatizací zisků a socializací ztrát ve finančním sektoru. Regulační rámcové podmínky musejí být nastaveny tak, aby finanční prostředníci zaujali svoji primární úlohu ve službách reálné ekonomiky tím, že budou poskytovat úvěry na skutečné projekty a investovat do aktiv namísto sázek na pasíva. Každá veřejná podpora finančních institucí musí jít ruku v ruce s nutným zlepšením řízení podniků, což musí být první krok na cestě k radikální reformě tohoto odvětví na podporu programu pro růst a zaměstnanost.

2.1.2 EHSV sdílí názor Komise, že podpora **krachujících finančních institucí** na úkor veřejných financí a rovných podmínek na vnitřním trhu již není do budoucna přijatelná. EHSV doufá, že Komise provede podrobné posouzení dopadu, pokud jde o potřebné náklady, lidské zdroje a legislativní reformy. Součástí realistického návrhu by měl být harmonogram nábory pracovníků, který by měl zohledňovat skutečnost, že tito pracovníci nemusejí být na trhu okamžitě k dispozici.

2.1.3 EHSV uznává, že Evropská komise reagovala na stále větší složitost finančního systému a jeho nedostatečnou transparentnost. Výbor proto vyzývá finanční sektor, aby **řádným způsobem aplikoval nové předpisy** a využil samoregulace, podpořil tak přijímání vhodných a čestných opatření a usnadnil přístup k transparentním finančním produktům.

2.1.4 EHSV požaduje, aby bylo do studijních osnov vzdělávacích systémů zapracováno povinné **finanční vzdělávání**, na které budou navazovat plány zvyšování kvalifikace a rekvalifikace pracovníků. Úkolem takové výuky by měla být podpora uvědomělé spořivosti a propagace sociálně odpovědných finančních produktů. Obecně přístupné finanční vzdělávání prospívá společnosti jako celku.

2.1.5 EHSV znovu upozorňuje na odstavec 3.6 svého stanoviska k tématu Roční analýza růstu 2011⁽¹⁴⁾ a vítá iniciativy v oblasti **krátkého prodeje a swapů úvěrového selhání**. Tím se odstraní neslučitelné režimy a vnese jasnost do této oblasti finančních trhů, a příslušné orgány tak získají pravomoci, na jejichž základě budou moci vyžadovat vyšší stupeň transparentnosti pro používání nástrojů, na něž se toto nařízení vztahuje.

2.1.6 EHSV vítá opatření pro zvýšení transparentnosti trhu a předpokládá, že budou velmi prospěšná. Vítá regulační úlohu Evropského orgánu pro cenné papíry a trhy (ESMA), ale upozorňuje na to, že přílišná intervence by mohla destabilizovat trhy.

2.1.7 EHSV se domnívá, že chtějí-li členské státy zřídit funkční **systém fondů pro řešení problémů bank**, měly by se nejprve dohodnout na přijetí společných metod a jednotných pravidel, aby nedocházelo k porušování hospodářské soutěže.

2.1.8 Hlavním předmětem obav je makroekonomický scénář. EHSV má obavy, že fondy pro řešení problémů bank budou mít dopady na úvěrový potenciál bankovního odvětví z důvodu **odčerpání prostředků**.

2.1.9 EHSV se domnívá, že Komise by měla ještě předtím, než budou podniknuty kroky k zavedení **bankovních odvodů**, provést důkladné posouzení kumulativních účinků těchto odvodů a fondů pro řešení problémů bank. K rozhodnutí o zavedení vnitrostátních fondů pro řešení problémů bank je třeba vyhodnotit, kolik celý tento systém bude stát, jak velké dopady na úvěrový potenciál bankovního odvětví bude mít a jak dlouho potrvá, než tyto fondy začnou dostatečně působit, nebo než získají plánovanou velikost. EHSV doporučuje, aby tyto odhady vycházely z nejhoršího možného scénáře.

2.1.10 EHSV výslovně vítá, že podle návrhu nařízení budou **vícestranné mezibankovní poplatky za inkasní transakce** napříště zcela zakázány. Tím bude dána jasnost a

⁽¹⁴⁾ Tamtéž.

transparentnost komplexních smluvních vztahů, na nichž platební transakce spočívají. Z toho budou mít prospěch především malé a střední podniky.

2.1.11 Z posouzení dopadu, které provedla Komise, vyplývá, že malé a střední podniky by nebyly novými kapitálovými požadavky zvláště znevýhodněny, ovšem Výbor se stále drží svého nedůvěřivého postoje a požaduje, aby Komise ostře sledovala **vývoj bankovních půjček a bankovních poplatků pro malé a střední podniky**. EHSV navíc podporuje to, aby přezkum stupně rizika v souvislosti s půjčováním malým a středním podnikům prováděla Komise.

2.1.12 Protiváhou k novému nařízení musí být realizace **režimů obnovy a řešení krizí** na základě nástrojů, jako jsou „living wills“. Zatímco stát bude i nadále poskytovat záruky u drobných vkladů, morální hazard zosobněný neomezenou státní podporou zkrachovalých bank musí být odstraněn. Jakmile se situace vyjasní, musí investoři, věřitelé a vedoucí pracovníci přijmout přímou odpovědnost za budoucí zdraví jednotlivých úvěrových institucí.

3. Podpora růstu a konkurenceschopnosti pro dnešek i budoucnost

3.1 EHSV znovu připomíná své názory vyjádřené ve stanovisku EHSV k tématu Roční analýza růstu v bodu 8: využití potenciálu jednotného trhu, v bodu 9: zapojení soukromého kapitálu do financování růstu, a v bodu 10: cenově dostupné dodávky energie.

3.2 Výzkum a inovace

3.2.1 EHSV doporučuje, aby Evropská komise na základě dodatečných strukturálních opatření přijatých v Komisi a v poradních orgánech, které ji podporují, vypracovala integrovanou strategii pro **výzkum a inovace**. Zároveň by měla zvýšit budoucí rozpočet na výzkum a inovace.

3.2.2 EHSV vítá další zásadní politický úkol, kterým je vytvořit spolehlivé, **inovace podporující celoevropské mezní podmínky a rámce** ponechávající dostatečný manévrovací prostor, a odbourat tak pro potenciální vynálezce a inovační procesy zátěž, kterou představuje stávající roztržičnost a přehlčení právních předpisů a různých administrativních zátěží v 27 členských státech a Komisi.

3.2.3 Výbor doporučuje soustředit mnohem více úsilí na **odstranění veškerých překážek** bránících či zpomalujících rychlé zavádění inovací a vznik **Unie inovací**. Pro lepší podporu celého inovačního procesu je podle Výboru třeba ve spolupráci s příslušnými zainteresovanými stranami důkladně přezkoumat pravidla pro státní podpory, rozpočty, zadávání zakázek a hospodářskou soutěž, která mohou být překážkou⁽¹⁵⁾ bránící dosažení tohoto cíle. Příčinou tohoto je rovnováha a/nebo možný rozpor mezi právními předpisy v oblasti

hospodářské soutěže a podporou inovací. Z tohoto důvodu by právní předpisy v oblasti hospodářské soutěže, státní podpory a zadávání veřejných zakázek neměly být vypracovávány a prováděny tak, že by se staly překážkou inovací. Je docela možné, že bude třeba provést jejich reformu. Pro inovace je občas rovněž zapotřebí ochrana, aby je nezískali konkurenti, kteří chtějí zablokovat inovační proces.

3.2.4 Výbor vítá zejména skutečnost, že inovace jsou chápány a definovány v **širokém a provázaném slova smyslu**.

3.2.5 Výbor doporučuje přizpůsobit podpůrná opatření, finanční podporu a hodnotící kritéria jak inovacím **více orientovaným na zisk**, jež reagují na převažující tržní síly a potřeby společnosti, tak **revolučnějším** inovacím, jež utvářejí tržní síly a dávají vzniknout novým společenským potřebám, ale často musejí nejprve překonat velmi těžká období nedostatku financí.

3.2.6 Výbor zdůrazňuje významnou roli **malých a středních podniků a mikropodniků** v inovačním procesu a doporučuje rovněž přizpůsobit podporu a opatření především jejich specifickým podmínkám. Kromě toho doporučuje zvážit, zda a jakým způsobem by se daly nově založené podniky na přiměřenou čekací dobu osvobodit od velké části jinak obvyklých povinností a právních předpisů a zda by navíc mohly být poskytnuty další, zvláštní stimuly. To platí i pro podniky sociální ekonomiky.

3.3 Jednotný trh

3.3.1 EHSV vítá záměr Komise podpořit růst a posílit důvěru v jednotný trh. Výbor připomíná, že jednotný trh je **pilířem evropské integrace**, jež může mít hmatatelný přínos pro evropské zainteresované strany a může evropským ekonomikám zajistit udržitelný růst. Za stávajících podmínek tedy fungující jednotný trh zaměřený na budoucnost není jen žádoucí, ale zásadní pro politickou a hospodářskou budoucnost Evropské unie. Aby tyto výhody skutečně nastaly, je mimořádně důležité, aby návrhy, které Komise předloží, byly ambiciózní a řešily podstatně více problémů, než jen málo významné konkrétní otázky.

3.3.2 EHSV by rád zopakoval svůj požadavek holistického přístupu. Je toho názoru, že podpora růstu a podnikatelského potenciálu má zásadní význam, nicméně se domnívá, že návrhy by se měly více zaměřit na **spotřebitele a občany** jakožto nezávislé subjekty při vytváření jednotného trhu.

3.3.3 EHSV požaduje **nulovou toleranci v případě, že členské státy neprovádějí právní předpisy EU**, a připomíná Radě a Komisi, že pozdní, nejednotné a neúplné provádění je stále největší překážkou fungování jednotného trhu. Velmi by uvítal, kdyby členské státy zveřejnily srovnávací tabulky, neboť by tím přispěly k lepší propagaci a pochopení jednotného trhu.

3.4 Jednotný digitální trh EU

3.4.1 Co se týká jednotného digitálního trhu EU, EHSV znovu připomíná své názory vyjádřené ve stanovisku EHSV

⁽¹⁵⁾ Úř. věst. C 218, 11.9.2009, s. 8, odstavec 4.8.

k tématu Roční analýza růstu 2011 v odstavci 8.12, a v několika svých dalších stanoviscích vydaných v roce 2011⁽¹⁶⁾ potvrdil svou značnou podporu **digitální agendě pro Evropu**, jejímž cílem je zajistit udržitelný hospodářský a sociální přínos jednotného digitálního trhu, založeného na vysoce kvalitním a superychlém internetovém připojení, jež bude přístupné za dostupné ceny všem občanům EU.

3.4.2 V této souvislosti bere Výbor s potěšením na vědomí kreativní přístup Komise k možnostem spolufinancování při podpoře rychlého a superychlého širokopásmového připojení, ale vyzývá k vytyčení ambicióznějších cílů pro přístup k připojení za účelem zachování konkurenceschopnosti Evropy ve světě. Výbor zdůrazňuje klíčovou **zásadu neutrality sítí** jako zásadních politických cílů na úrovni EU a vyzývá k tomu, aby byl zaujat naléhavý a proaktivní přístup s cílem začlenit tyto zásady do práva EU, čímž bude zachována otevřenost internetu v celé Evropě.

3.4.3 Pokud jde o evropský akční plán „eGovernment“ a rámec interoperability, EHSV souhlasí s akčním plánem Komise na podporu udržitelné a inovativní **veřejné správy** a připomíná, že je třeba dodržovat závazky přijaté na konferenci ministrů v Malmö v roce 2009. Výbor je rovněž zastáncem **platformy pro výměnu informací**, zkušeností a kódů založených na softwaru ze zdrojů s otevřeným kódem v souvislosti s evropským rámcem interoperability a zdůraznil, že většina překážek vzniká z důvodu neexistence přeshraniční právní základny, rozdílů v právních předpisech jednotlivých států a v přijímání řešení, jež nejsou vzájemně kompatibilní.

3.4.4 Co se týká Posílení digitální gramotnosti, elektronických dovedností a začlenění do informační společnosti, EHSV se domnívá, že nerovný přístup k informačním a komunikačním technologiím (IKT) vyplývá především z nerovnosti v oblasti ekonomické a sociální, a zdůraznil, že VŠICHNI občané mohou kriticky přistupovat k obsahu všech mediálních nástrojů. Výbor je rovněž toho názoru, že by EU a členské státy měly zajišťovat přístupnost digitálních technologií prostřednictvím **celoživotního učení** v této oblasti za účelem výkonu povolání nebo pro vlastní potřebu, a v oblasti občanství, přičemž přístup k infrastruktuře a k příslušným nástrojům je třeba chápat jako základní právo.

3.5 Informační společnost

3.5.1 Co se týká **nového nařízení o roamingu**, EHSV se domnívá, že navrhované cenové stropy jsou přiměřené a vhodné pro to, aby byla zaručena dostupnost služby obecného hospodářského zájmu a přístup k ní za dostupné ceny, a jsou podle něj krokem správným směrem, tedy k tomu, že ve střednědobém horizontu přestanou existovat roamingové ceny v jakékoli specifické podobě. EHSV však lituje, že návrh Komise nedoprovází studie dopadu nových opatření na zaměstnanost a pracovní podmínky v odvětví mobilních komunikačních sítí.

3.6 Energetika

3.6.1 EHSV se domnívá, že účinnost přeshraničních trhů s energií posílí bezpečnost dodávek, optimalizaci krizového

řízení a snížení rizika růstu nákladů, které jsou vždy přeneseny na konečného spotřebitele. Postupné vylepšování vnitřního trhu s elektřinou umožňuje dosáhnout významných úspor ve prospěch podniků a soukromých spotřebitelů.

3.6.2 EHSV konstatuje, že na velkoobchodních trzích s energií v EU nadále panují různé podmínky a **diskriminace**. Integrace trhů je zcela nedostačující, důvodem jsou i strukturální nedostatky sítě a zejména nedokonalé přeshraniční propojení. Doposud existují značné překážky, které brání možnosti nediskriminujícího přístupu k síti a k prodeji elektřiny.

3.6.3 Výbor považuje za nezbytné pokračovat v **budování „energetické Evropy“**, v níž budou chráněny obecné zájmy EU a zájmy spotřebitelů, bude zaručeno zásobování energií, bude – prostřednictvím vhodných politik, které budou šířit výhody a kontrolovat přiměřenost nákladů – zachována sociální, environmentální i hospodářská udržitelnost a chráněna integrita trhu jakožto neodmyslitelná zásada rozvoje sociální tržní ekonomiky.

3.6.4 EHSV doufá, že se zaujme **integrováný přístup** mezi vnitřními a vnějšími politikami a souvisejícími politikami, např. politikou sousedství a politikami souvisejícími s ochranou životního prostředí. Je potřeba překonat energetickou jednostrannost, a to pomocí silné společné politiky energetické solidarity založené na diverzifikaci, na skladbě zdrojů energie, která bude vhodná pro podmínky a charakteristiky každého členského státu, a zvláště na environmentální udržitelnosti.

3.6.5 Co se týká **příspěvku energetiky k růstu**, EHSV:

- zdůrazňuje, že energetická účinnost a úspory energie závisí hlavně na jednání občanů, podniků a pracovníků a na změně jejich chování;
- podtrhuje, že úspory energie by měly podporovat hospodářský rozvoj, sociální blahobyt a kvalitu života;
- zdůrazňuje důležitost volby správných nástrojů a domnívá se, že dobrovolné dohody jsou užitečné. V případě, že nefungují pozitivní pobídky, je ovšem nezbytné stanovit závazná opatření;
- zdůrazňuje význam kombinované výroby tepla a elektřiny jako vysoce účinné výroby energie;
- nepodporuje stanovení všeobecného závazného cíle energetické účinnosti, ale doporučuje zaměřit úsilí na dosahování reálných výsledků;
- zdůrazňuje nezbytnost zajistit finanční podporu a investice pro uplatnění značného potenciálu v nových členských státech.

⁽¹⁶⁾ Např. stanoviska Úř. věst. C 107, 6.4.2011, s. 53, Úř. věst. C 376, 22.12.2011, s. 92, Úř. věst. C 318, 29.10.2011, s. 9, Úř. věst. C 24, 28.1.2012, s. 131, Úř. věst. C 24, 28.1.2012, s. 139.

3.6.6 Co se týká **akčního plánu pro energetiku**, EHSV doporučuje Komisi, aby:

- vypracovala a zveřejnila rozsáhlou studii o bílých certifikátech;
- využívala cílených opatření k řešení jednotlivých situací, kdy zůstává nevyužit značný potenciál energetické účinnosti, a aby rovněž zajistila možnost poskytování státní podpory ve zvláštních případech;
- vyžadovala zajištění přístupu k sítím pro elektřinu z kombinované výroby tepla a elektřiny, aby se zvýšil podíl kombinované výroby tepla a elektřiny.

3.6.7 Ohledně opatření na podporu **změny chování**, EHSV doporučuje Komisi:

- soustředit se na spotřebitele energie;
- posílit úlohu veřejného sektoru, jehož příkladem by se v oblasti energetické účinnosti měly řídit podniky a domácnosti;
- studovat chování lidí a zaměřit opatření ke zvyšování informovanosti a povědomí na jednotlivé skupiny uživatelů;
- zajistit, aby měli uživatelé z opatření prospěch;
- poskytnout, je-li to nezbytné, pečlivě navržené účinné pobídky, které i v mírné podobě mohou přinášet výsledky;
- aby stavebníci i vlády zajistili, že se dodatečné investice do budov odrazí v jejich hodnotě;
- zvýšit a přizpůsobit vzdělávání a odbornou přípravu ve stavebním odvětví;
- podporovat pořádání školení o energetické účinnosti pro veřejnou správu, a to i v oblasti ekologických veřejných zakázek;
- aby Komise prozkoumala problémy a – bude-li to zapotřebí – revidovala předpisy ohledně certifikátů energetické náročnosti budov a nového systému označování spotřebičů eko-títky;
- aby Komise vyhodnotila dopady zavedení inteligentního měření na spotřebitele energie a navrhla dodatečná opatření k dosažení reálných výhod;
- pokračovat a rozvíjet dobře fungující vnitrostátní systémy dlouhodobých dobrovolných dohod a využít jich rovněž pro veřejný sektor;

— skutečně zapojit všechny zainteresované strany – občany, podniky, pracovníky.

3.6.8 EHSV je toho názoru, že je třeba podniknout důslednější kroky v boji proti **energetické chudobě**, u níž hrozí, že vyloučí stále širší vrstvy občanů (zelená řešení mohou být nákladná z hlediska vyšších sazeb a/nebo daňové zátěže zejména pro slabší vrstvy obyvatelstva), a že je nezbytné shromáždit zkušenosti na evropské úrovni, aby bylo možné vytvářet nová – účinná, trvalá a udržitelná – „zelená“ pracovní místa a snížit sociální nerovnosti⁽¹⁷⁾, což spotřebitelům zaručí „přístup k energetickým službám a k pracovním místům vytvořeným v rámci nízkouhlíkového hospodářství“⁽¹⁸⁾.

3.7 Doprava

3.7.1 Co se týká příspěvku dopravy k růstu, EHSV souhlasí, že **cíl 60 % snížení emisí CO₂** do roku 2050 v bílé knize o dopravě je v souladu s obecným postojem EU k ochraně klimatu a že umožňuje zajistit rovnováhu mezi potřebou rychle snížit emise skleníkových plynů a možností začít rychle používat alternativní paliva pro významnou činnost, již doprava vykonává v hospodářství Unie. Výbor doporučuje, aby byl tento dlouhodobý cíl plánu doplněn několika specifitějšími, měřitelnými střednědobými cíli v oblasti snižování závislosti na ropě, hluku a znečištění ovzduší.

3.7.2 Komise zvažuje potřebu posílit konkurenceschopnost **alternativních druhů dopravy k silniční dopravě**. Výbor podporuje tento cíl, pokud při jeho realizaci bude podporován růst objemu a kvality železniční dopravy, vnitrozemské vodní dopravy a námořní dopravy na krátké vzdálenosti a účinné intermodální služby a pokud se nebude bránit rozvoji účinných a udržitelných silničních služeb v EU.

3.7.3 Co se týká dopravy na vnitřním trhu, EHSV uznává zásadní úlohu dopravy jako **faktoru konkurenceschopnosti a prosperity**, nutnost vytvořit integrovaný evropský dopravní systém a potřebu zlepšit rozměr udržitelnosti a podporovat druhy dopravy s nízkými emisemi uhlíku, energetickou účinností a účinností zdrojů, jistotu a nezávislost dodávek a snížení přetížnosti. EHSV schvaluje důraz kladený na optimální multimodální logistické řetězce a účinnější využívání dopravní infrastruktury. Podporuje také záměr plánu využívat vyšší podíl tržně řízených opatření, než uváděly předchozí verze bílé knihy.

3.8 Průmysl

3.8.1 Ohledně průmyslu EHSV důrazně podporuje **holistický přístup** a větší propojení politik EU a rovněž prohloubenou koordinaci v oblasti průmyslu mezi EU a členskými státy. Konečným cílem je udržitelnost a konkurenceschopnost evropského průmyslového sektoru v globální ekonomice.

3.8.2 Větší propojení by mělo podle názoru EHSV vést k integrovaným přístupům na **plně rozvinutém vnitřním trhu** v rámci sociálně tržního hospodářství, a to prostřednictvím

⁽¹⁷⁾ Úř. věst. C 48, 15.2.2011, s. 65.

⁽¹⁸⁾ Úř. věst. C 48, 15.2.2011, s. 81.

uplatňování inteligentních právních předpisů, výzkumu a vývoje a inovací, přístupu k financím, energeticky účinné a nízkouhlíkové ekonomiky, politik v oblasti životního prostředí, dopravy, hospodářské soutěže a zaměstnanosti, zvyšování úrovně schopností a dovedností, obchodu a souvisejících záležitostí a přístupu k surovinám.

3.8.3 Navzdory jasnému pokroku přetrvává fragmentace vnitřního trhu a nedostatečně jasné zaměření, částečně v důsledku rozdílných přístupů k podnikání. Příliš často je opomíjen vztah mezi **dotvořením vnitřního trhu a průmyslovými politikami**. EHSV opakovaně vyzýval k nastavení správných podmínek s ohledem na potřebu pravidel uzpůsobených jednotlivým odvětvím a tématům, jež by vzala v potaz široce rozvětvené celosvětové hodnotové sítě.

3.8.4 Průmyslová politika se dotýká nejrůznějších vzájemně provázaných **výrob a služeb**. Hranice mezi sektory se rozvolňují. Roste význam malých a středních podniků, a to jak z hlediska přidané hodnoty, tak pokud jde o vytváření pracovních míst. Uvedené faktory vyžadují inteligentní horizontální a odvětvové právní předpisy či regulaci, a na ně navazující opatření. Na zřeteli bychom také měli mít složitost mezinárodních sítí a integrovaných výrobních procesů.

3.9 Služby

3.9.1 EHSV považuje závěry Komise o **dopadu směrnice o službách** a o fungování sektoru služeb za předčasné. Směrnice je v platnosti pouze několik let. Ne všechny členské státy jsou se směrnicí stejnou měrou spokojeny a musí směrnici provést do vlastních právních předpisů vlastním způsobem.

3.9.2 **Směrnice o službách** vznikla v době platnosti staré smlouvy, kde byl jednotný trh stále považován za hlavní prioritu. V Lisabonské smlouvě již další otázky nejsou podřazeny ekonomickým zájmům, ale mají stejný stupeň důležitosti. Je zajímavé prozkoumat povahu vztahů existujících mezi právními předpisy a judikaturou, které vznikly během působení staré smlouvy, a novou smlouvou.

3.10 Vnější rozměr růstu

3.10.1 Co se týká vnějšího rozměru růstu a **zabezpečení dodávek surovin**, EHSV vybízí k vedení aktivnější zahraniční politiky ohledně zabezpečení dodávek surovin pro průmysl v EU. Pro tento účel by měly být určeny hlavní směry diplomacie v oblasti surovin, které by měly být dohodnuty mezi jednotlivými členskými státy. Dvoustranné obchodní dohody a diplomacie jsou nejdůležitější k zabezpečení kritických surovin pro průmyslová odvětví v EU. Pro nově vytvořenou diplomatickou službu EU to představuje bezprostřední a náročný úkol. Je nutné přímo se zaměřit nejen na zabezpečení životně důležitých surovin, ale také na vytvoření pozitivního prostředí pro zájmy EU v cílových zemích. Je třeba využít skutečnost, že EU patří mezi nejoblíbenější a nejdůležitější světové trhy.

3.10.2 Pokud jde o **veřejné trhy třetích zemí**, EHSV se domnívá, že EU musí zvýšit svoji vyjednávací sílu s cílem zlepšit – na základě svého primárního a sekundárního práva – svůj přístup na tyto trhy, a to vzhledem k tomu, že EU otevřela více než 80 % svých trhů s veřejnými zakázkami, zatímco ostatní velké rozvinuté ekonomiky otevřely maximálně 20 % svých trhů.

3.10.3 EHSV důrazně žádá Evropský parlament, Radu a Komisi, aby jak na vnitřní, tak na mezinárodní úrovni účinněji a strategičtěji **hájily zájmy EU** v oblasti přístupu na veřejné trhy tím, že posílí její důvěryhodnost na světové scéně, zvýší životnost jejího hospodářského a sociálního modelu a posílí jeho rozvoj.

3.10.4 Jakožto vnější rozměr strategie Evropa 2020 by **obchodní politika EU** měla zajistit, aby obchod jasné přispíval k silnému růstu, který v současné době chybí k vybědnutí z krize, a současně zabezpečil zachování sociálně tržního hospodářství a podporoval přechod na nízkouhlíkové hospodářství. U některých témat se Výbor domnívá, že je třeba vyjasnit stávající právní předpisy, zejména pokud jde o dotace a státní podpory, a prosadit hodnoty a normy EU, v případě potřeby za využití mechanismů Orgánu WTO pro řešení sporů, a to s cílem přispět k vytvoření judikatury, jež by více odpovídala jeho představě o spravedlivé hospodářské soutěži, zejména ve vztahu k rozvíjejícím se zemím.

3.10.5 Co se týká **obchodu a investic**, EHSV považuje za nezbytné zachovat bezpečnost investorů EU, a to v zájmu podniků v EU i rozvojových zemí. EHSV vítá nové pravomoci Evropské komise v oblasti přímých zahraničních investic, což zlepšit vyjednávací sílu EU a mělo by to vést k tomu, že se EU stane důležitějším hráčem, bude mít lepší přístup ke klíčovým trhům třetích zemí a zároveň bude chránit investory, čímž posílí naši mezinárodní konkurenceschopnost. Zároveň EHSV zdůrazňuje, že obchodní a průmyslová politika EU musí být ve shodě s hospodářskými a dalšími politikami Unie, včetně politik v oblasti ochrany životního prostředí, důstojných pracovních podmínek, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a politiky rozvoje. Výsledkem dohod EU o investicích by mělo být propojení otevřeného investičního prostředí s účinnou ochranou investorů EU a dále by měla být zajištěna operativní flexibilita v zemích, do nichž investují. Za tímto účelem Výbor žádá, aby EU využila této příležitosti ke zlepšení a aktualizaci investičních dohod, o nichž jedná, avšak namísto pouhého napodobování ostatních by se měla opírat o své vlastní silné stránky. EU se musí kriticky zamyslet nad aktuálním vývojem v mezinárodním investičním právu a také v investiční politice a postupech (včetně rozhodčího řízení mezi investory a státem), aby bylo zajištěno, že její uvažování a přístup k budoucím investičním smlouvám a investičním kapitolám v dohodách o volném obchodu budou aktuální a také udržitelné.

3.10.6 EHSV má za to, že je třeba urychlit proces **internacionalizace malých a středních podniků** a zlepšit jejich přístup k novým trhům, a tudíž jejich schopnost vytvářet pracovní místa.

3.10.7 **Dvoustranné obchodní dohody**, jako jsou nedávno uzavřené dohody o volném obchodu s Kolumbií, Peru a Jižní Koreou, nabízí mnoho potenciálních výhod, které mohou vyplýnout z využití nových příležitostí, a je třeba o nich podniky dostatečně informovat. Výbor se domnívá, že dvoustranné dohody musejí být chápány jako slučitelné s vícestranným přístupem, případně jej i posilující. Naše prosperita je závislá na obchodu, jak uvádí Evropská komise. Výbor nicméně zdůrazňuje, že musí dojít ke kvalitativní změně v přístupu k tomuto novému kolu jednání. Dvoustranný přístup možná umožňuje větší respekt k místním a národnostním zvláštnostem, než je tomu v případě vícestranných dohod, které mají ze své podstaty širší zaměření. EHSV zdůrazňuje význam těchto dohod, jelikož se předpokládá, že podpoří a podnítky akceptování a rozvoj nejlepších postupů v oblasti zlepšování životního prostředí, podpory udržitelného rozvoje a dosažení vyšších standardů v sociální oblasti a oblasti zaměstnanosti. Při dvoustranných jednáních musí Evropa jasně ukázat, že zastává své kolektivní preference v sociálních záležitostech a v oblastech zajištění potravin a životního prostředí. Mezinárodní obchod je jednak součástí problému, jednak součástí řešení otázek souvisejících se zajištěním potravin na světové úrovni. Pravidla mezinárodního obchodu musí upřednostňovat zajišťování potravin, zejména v méně rozvinutých zemích, a zaručit těmto zemím volný přístup na trhy rozvinutých zemí a rovněž rychle se rozvíjejících zemí, v souladu se zásadou zvláštního a diferencovaného zacházení.

3.10.8 EHSV vítá návrh místopředsedy Evropské komise pana Antonia Tajaniho zavést před podpisem dohody o obchodním partnerství mezi EU a třetími zeměmi „**test konkurenceschopnosti**“. Souhlasí také s tím, že je třeba posoudit dopad všech ostatních politických iniciativ (jako jsou politika energetická, obchodní, životního prostředí, sociální a na ochranu spotřebitele) na konkurenceschopnost průmyslu, ještě před jejich provedením.

3.10.9 Aby Evropa rozvinula ekologické hospodářství v kontextu celosvětové konkurence a udržela si své vedoucí postavení v této oblasti, měla by ve svém zájmu i v zájmu klimatu zachovat vysoké cíle, pokud jde o snižování emisí skleníkových plynů. Výbor navrhuje vypracovat posouzení dopadu (z hlediska konkurenceschopnosti, zaměstnanosti, životního prostředí) a uspořádat veřejné diskuse, aby se předjímaly přeměny mezi lety 2020 a 2050 a stabilizovala očekávání hospodářských činitelů a občanů ohledně dalšího vývoje.

3.11 Využívání rozpočtu EU ke zvýšení růstu a konkurenceschopnosti

3.11.1 EHSV se domnívá, že kvůli hospodářské a finanční krizi a lavině narůstajících schodků ve většině členských států dnes Evropské unii chybí **rozpočtové prostředky** k realizaci její politické strategie a k plnění závazků vyplývajících z nové Lisabonské smlouvy.

3.11.2 EHSV je toho názoru, že evropský **rozpočet musí být posílen a mít pákový efekt**. Vnitrostátní rozpočty a rozpočet EU by se měly doplňovat tak, aby bylo dosaženo úspor z rozsahu, a byly tak splněny hlavní politické cíle EU.

3.11.3 EHSV žádá, že rozpočet EU musí být **příkladem** z hlediska správy a řízení, účinnosti, transparentnosti a kontroly administrativních výdajů.

3.11.4 EHSV je toho názoru, že je třeba přestat používat **pojem „spravedlivé vyrovnání“** (juste retour), neboť odporuje hodnotám solidarity a vzájemné prospěšnosti evropské integrace. Oproti tomu je na místě využít subsidiaritu a převést na evropskou úroveň to, co na vnitrostátní úrovni pozbylo smysl a účinnost. EHSV oceňuje návrh Evropské komise vrátit se k zásadě vlastních zdrojů, jež mohou být vytvořeny ex nihilo nebo nahradit státní daně.

3.11.5 EHSV trvá na odpovídající míře soukromých a veřejných finančních zdrojů na **konkurenceschopnost a inovace** jako protiváze škrtů v rozpočtech. EHSV velmi vítá ohlášené zlepšení podmínek pro přeshraniční pohyb rizikového kapitálu a rovněž návrhy na veřejné i soukromé dluhopisy na projekty EU zaměřené na investice do energetiky, dopravy a IKT. Měly by být zváženy dluhopisy na projekty v jiných oblastech, jako na příklad na projekty v oblasti výzkumu a demonstrací. Strukturální fondy a Fond soudržnosti se také musejí zaměřit na cíle průmyslové politiky. Je třeba přijít s novými, inovativními myšlenkami, které by přilákaly soukromý kapitál do odvětví průmyslu.

3.11.6 Zachování výše či dokonce navýšení finančních prostředků EU směřovaných do **výzkumu a vývoje** má rozhodující význam. **Rozsáhlé evropské projekty** – např. ty energetické – a realizace celoevropské infrastruktury, spolufinancované jedním nebo více členskými státy, by měly vytvářet pákový efekt.

3.11.7 Komise v říjnu 2010 přijala sdělení s názvem Příspěvek regionální politiky k inteligentnímu růstu v rámci strategie Evropa 2020 ⁽¹⁹⁾, jež jasně zdůrazňuje význam inovací, výzkumu a vývoje po celé Unii a vyzdvihuje úlohu, kterou může v těchto otázkách hrát regionální politika. Toto sdělení také vyzdvihuje dosud poměrně pomalé využívání **prostředků dostupných pro inovace**. Je to tedy promeškaná příležitost, pokud současný návrh Komise z roku 2011, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, pokud jde o některá ustanovení týkající se finančního řízení pro některé členské státy, jejichž finanční stabilita je postížena či ohrožena závažnými obtížemi (COM(2011) 482 final), neumožňuje až 100 % financování projektů v rámci Unie inovací, které by bylo přínosem zejména pro malé a střední podniky.

3.11.8 EHSV vždy podporoval **program transevropských dopravních sítí** a znovu mu vyjadřuje svoji podporu. Připomíná však, že rozšířená Evropa má větší potřeby v oblasti dopravní infrastruktury a že je třeba uvažovat o způsobech přizpůsobení stávající politiky a nástrojů pro její provádění budoucím výzvám.

⁽¹⁹⁾ Viz dokument COM(2010) 553.

3.11.9 K tomu, aby **alternativní druhy** zaujímaly větší část trhu, bude zapotřebí velkých investic do infrastruktury, včetně investic do infrastruktury silniční dopravy. Rozšířené využívání soukromých investic a zpoplatňování infrastruktury nelze považovat za všelék. Výbor je zastáncem internalizace vnějších nákladů v sektoru dopravy, jak již uvedl v řadě předchozích stanovisek. Výbor souhlasí s tím, že podle zásady „**znečišřovatel platí**“ mají ekonomické nástroje odrážet skutečné náklady společnosti na dopravu, aby se fungování trhu nastavilo udržitelným směrem. Z tohoto hlediska by příjmy z těchto dodatečných poplatků měly být vyhrazeny na rozvoj udržitelné dopravy a na optimalizaci celého dopravního systému, aby se dosáhlo skutečně udržitelné politiky mobility. Měly by být rovněž odděleny od poplatků, které jsou určeny k účelu financování, jež je v souladu se zásadou „uživatel platí“.

3.11.10 EHSV považuje za nezbytné zavést systémy **kombinovaných politických opatření** zahrnující:

- opatření v oblasti energetické účinnosti;
- bezpečné systémy zachycování a ukládání CO₂ (CCS);
- konkurenceschopný rozvoj obnovitelných zdrojů energie;
- transformaci elektráren za účelem dekarbonizace;
- opatření na rozvoj vysoce účinné kombinované výroby elektřiny a tepla.

3.11.11 V souvislosti s „vybavením“ integrovaného evropského trhu s energií považuje EHSV za nezbytné, aby byly okamžitě plánovitě a společně stanoveny **programy investic** do následujících oblastí:

- inteligentní sítě a modernizace rozvodných energetických sítí;
- výzkum a vývoj společných programů v oblasti energetické udržitelnosti, nanověd a nanotechnologií, informatiky aplikované na síťové makrosystémy a mikrosystémů pro inteligentní domácnosti;
- schopnost spravovat komplexní systémy a zajistit stabilní referenční rámec pro průmysl a pro veřejné a soukromé subjekty;
- zintenzivnění strukturovaného a interaktivního dialogu se sociálními partnery, spotřebiteli a veřejností.

3.11.12 EHSV vyzývá k tomu, aby měly prioritu jednak **projekty diverzifikace energetických zdrojů** probíhající v sousedních zemích (jako je energetický koridor EU mezi Kaspickým a Černým mořem) a dále především plynovod Nabucco, infrastruktura pro zkapalněný zemní plyn (LNG), propojení elektrických sítí, završení evropsko-středomořských dohod o elektrické infrastruktuře (Med-ring) a o infrastruktuře

pro zemní plyn a realizace nových projektů v oblasti ropné infrastruktury evropského zájmu, jako jsou projekty Oděsa-Gdaňsk, Constanța-Terst a Nord Stream.

4. Řešení nezaměstnanosti a sociálních dopadů krize

4.1.1 EHSV se domnívá, že nejdůležitější **podmínkou pro tvorbu nových pracovních míst** je stabilní udržitelný hospodářský růst. Výbor oceňuje, že řada institucí a organizací předložila návrhy na překonání krize, v nichž se zohledňuje sociální rozměr obnovy.

4.1.2 Výbor se domnívá, že je důležité rozvíjet iniciativy, které usnadňují rozvoj **sektorů s nejvyšším potenciálem zaměstnanosti**, včetně sektorů v nízkouhlíkovém hospodářství („zelená pracovní místa“), zdravotním a sociálním sektoru („stříbrná pracovní místa“) a v digitálním hospodářství.

4.1.3 EHSV stanovuje následující prioritní činnosti: rozvoj možností nového **podnikání** (zejména pro ženy), **zaměstnanost mladých lidí** a podpora stěžejní iniciativy „Mládež v pohybu“.

4.1.4 EHSV považuje za nezbytné šířit **podnikatelskou kulturu** a iniciativního ducha v prostředí příznivém pro podnikatele, včetně tržních rizik a podpory lidského kapitálu. Zároveň je však třeba respektovat vnitrostátní kolektivní úmluvy a vnitrostátní zvyklosti.

4.1.5 EHSV zejména požaduje, aby byl vydán plán okamžitě zajišťující podmínky nezbytné pro **rozvoj nových inovativních podniků a podporu stávajících malých a středních podniků** a přispívající k tvorbě nových pracovních míst, která jsou nezbytná k překonání krize a k opětovnému nastartování udržitelného rozvoje. Naplánovaná opatření by měla být vypracována na evropské, národní a regionální úrovni a měla by zahrnovat jak obchodní a neobchodní podniky, tak i podniky sociální ekonomiky. Kromě tohoto plánu by se měla zajistit odborná příprava nezaměstnaných pracovníků a mladých lidí, aby získali přístup k novým pracovním místům.

4.1.6 Podpora **zelených pracovních míst** musí využívat kombinaci pobídek a sankcí podle vzoru ETS, jež by měly dodat nezbytné zdroje, aniž by citelně zasáhly do již vyčerpaných veřejných financí. Otázka zdrojů financování bude mít zásadní význam a bude vyžadovat zapojení všech zúčastněných stran, neboť strategie Evropa 2020 a pomocné programy nebudou fungovat, pokud členské státy nebudou mít dostatečné rozpočtové možnosti. Podniky, které vyvinou úsilí ke zvýšení kvality zaměstnanosti a používání udržitelnějších způsobů produkce, by měly získávat úlevy a podpory. Podniky požadují jasný a stabilní normativní rámec, pokud možno s pravidly dohodnutými na globální úrovni. Společné řešení naléhavého problému evropského patentu by jistě byl krok správným směrem.

4.1.7 Jak Výbor zdůraznil ve svém stanovisku k tématu Roční analýza růstu 2011, **vhodná mzdová politika** má pro

překonání krize zásadní význam. Udržení růstu mezd v souladu s růstem produktivity a jeho zaměření na vnitrostátní hospodářství jako celek zajistí z makroekonomického hlediska dosažení vhodné rovnováhy mezi dostatečným růstem poptávky a cenovou konkurenceschopností. Sociální partneři musí tudíž usilovat o zamezení snižování mezd ve smyslu tzv. politiky *beggar thy neighbour* a zaměřit mzdovou politiku na zvyšování produktivity. EHSV v tomto směru kategoricky odmítá návrh, rovněž obsažený ve sdělení Komise Roční analýza růstu 2012, podle něhož je třeba zasáhnout do vnitrostátních systémů stanovování mezd a vyžadovat zejména „reformní opatření“ za účelem decentralizace kolektivního vyjednávání. Nezávislost sociálních partnerů a jejich svoboda kolektivního vyjednávání nesmí být v žádném případě ohrožena, jak bylo jasně vysvětleno v nařízení č. 1176/2011 (balíček šesti opatření).

4.1.8 EHSV konstatuje, že podniky využívají různé druhy práce, což vede k **novým formám pracovních příležitostí**. Přitom vznikají nejistá pracovní místa, na něž jsou pracovníci přijímáni na dobu určitou za nízký plat, s nízkým sociálním zabezpečením a bez ochrany jejich práv. Ne všechna práce na dobu určitou je nejistá, vysoce kvalifikované samostatně výdělečně činné osoby mohou prostřednictvím zakázek na trhu práce velmi dobře fungovat. Dočasná práce je však z podstaty věci nejistá, jedná-li se o práci ve výrobě a službách vyžadující nízkou či žádnou kvalifikaci. Flexikurita může být řešením pro podniky, které potřebují flexibilní pracovní sílu, avšak pouze pod podmínkou, že související jistota bude srovnatelná s jistotou, kterou nabízí trvalé zaměstnání.

4.2 Strukturální nesoulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce

4.2.1 Klíčovým prvkem při řešení problémů je dobrá a efektivní **spolupráce mezi vzdělávacími institucemi, podniky, sociálními partnery a veřejnými orgány**, zejména s ohledem na předvídaní budoucích potřeb a příslušných iniciativ v oblasti všeobecného vzdělání, odborného vzdělávání a odborné přípravy. Výbor vyzývá ke zkvalitňování a zefektivňování odborného vzdělávání a přípravy tak, aby se zvýšila jeho atraktivita a význam. Stanovit počet mladých lidí studujících na vysokých školách jako jediný ukazatel je zavádějící v okamžiku, kdy se formuluje vzdělávací politika, neboť tento postup pouze částečně odpovídá potřebám trhu práce, pokud jde o dovednosti. Vzdělávací systémy a systémy odborné přípravy musí být vyvážené.

4.2.2 Následkem demografického vývoje (stárnutím pracovní síly a klesajícím počtem mladých lidí vstupujících na trh práce) a rychlými změnami technologie ve výrobních procesech hrozí Evropě velký nedostatek **kvalifikovaných zaměstnanců**. Proto je nanejvýš důležité, aby každý jedinec dostal možnost vstoupit na trh práce a udržet se na něm a aby nebyl nikdo z této možnosti vyloučen. EHSV zdůrazňuje, že pracovníci musí mít možnost v průběhu pracovního života udržovat své dovednosti a profesní kvalifikaci na úrovni a získávat nové dovednosti. Tak budou pracovníci schopni se přizpůsobit změnám, k nimž dochází v jejich pracovním prostředí, a naplnit poptávku trhu práce po kvalifikovaných pracovnících. Řádné a účinné řízení tohoto procesu je jedním z nejdůležitějších úkolů, jež musí EU splnit, aby zůstala konkurenceschopná vůči jiným regionům světa.

4.2.3 EHSV zdůrazňuje, že pracovníci musí mít přístup zejména k **programům odborné přípravy**. Z průzkumu vyplývá, že pracovníci, kteří školení nejvíce potřebují, jej často nejméně využívají, a proto budou pro různé skupiny pracovníků zapotřebí různá opatření.

4.2.4 Velká část rozpočtu musí být určena **pracovníkům s nejnižší kvalifikací**, neboť ti nejvíce potřebují doplňující vzdělávání. Jako možný způsob realizace se jeví přidělování prostředků na vzdělání jednotlivým pracovníkům, jejichž výše by byla nepřímo úměrná úrovni vzdělání pracovníka, aby pro nejméně kvalifikované pracovníky bylo k dispozici nejvíce finančních prostředků.

4.2.5 Co se týče **starších pracovníků**, je zapotřebí vést politiku lidských zdrojů lépe zohledňující věk. Třebaže se v mnoha členských státech EU zvýšil věk odchodu do důchodu, mnozí starší pracovníci přicházejí o své místo na trhu práce dříve, než dosáhnou dnešní věkové hranice pro odchod do důchodu, např. proto, že nedokáží udržet krok s pokračujícím vývojem. K řešení tohoto problému může přispět cílená specifická odborná příprava.

4.2.6 Je velmi důležité, aby vzdělávání a školení bylo **účinné**. V různých členských státech se prověřují nové, účinnější metody výuky, a zejména se znovu přichází na to, jak je důležité učení na pracovišti. EHSV zdůrazňuje význam dalšího rozvoje podobných přístupů a žádá Komisi, aby je podněcovala zajištěním výměny osvědčených postupů z této oblasti.

4.3 Podpora zaměstnanosti, zejména mládeže a dlouhodobě nezaměstnaných

4.3.1 EHSV opakuje svůj požadavek, pokud jde o **měřitelné evropské cíle v oblasti zaměstnanosti mladých lidí**: zejména 1) cíl podstatného snížení nezaměstnanosti mladých lidí a 2) stanovení maximálního období, během něhož si budou mladí lidé hledat zaměstnání či studium, na čtyři měsíce. Přenechání specifických cílů v oblasti zaměstnanosti mladých lidí úrovni členských států každopádně nepřineslo téměř žádné ovoce, neboť jen několik málo zemí si ve svých národních programech reforem vytyčilo příslušné cíle.

4.3.2 EHSV je potěšen, že jeho požadavek, aby členské státy zajistily, aby byli všichni mladí lidé v práci, dále studovali, nebo se účastnili aktivačních opatření do čtyř měsíců od opuštění školy, byl zahrnut do stěžejní iniciativy „Mládež v pohybu“ formou návrhu na vytvoření **„záruky pro mladé“**.

4.3.3 Členské státy, v nichž je situace na trhu práce v oblasti mládeže mimořádně vypjatá a které zároveň musejí toho času splnit restriktivní rozpočtové cíle, by měly mít snazší přístup k **prostředkům z fondů EU** určených na opatření typu „záruka pro mladé“. Nutný je pragmatický a flexibilní postup a zjednodušení v administrativě spojené s čerpáním prostředků, až po dočasné přerušení národního spolufinancování při čerpání prostředků z ESF i z jiných evropských fondů.

4.3.4 EHSV již opakovaně zdůrazňoval, že je důležité, aby bylo neohrožené na přezkum rozpočtových priorit, jež bylo kvůli hospodářské krizi třeba provést ve všech členských státech EU, zachováno a – tam, kde je to nutné – navýšeno poskytování prostředků, jež jsou na úrovni jednotlivých členských států a na úrovni EU **vyčleňovány na vzdělávání a odbornou přípravu mladých lidí a na jejich zaměstnávání**. Z tohoto důvodu EHSV požaduje, aby byly v novém finančním plánu po roce 2014 zaručeny dostatečné prostředky určené na konkrétní iniciativy pro mládež.

4.3.5 Některé země za určitých podmínek během krize zlepšily přístup znevýhodněných skupin k **dávkám v nezaměstnanosti** – tedy i mladých lidí. Tato opatření však byla časově omezena nebo u nich hrozilo riziko, že budou v rámci plánovaných úsporných opatření stažena. EHSV požaduje, aby byly obecně přezkoumány požadavky, pokud jde o nárok mladých lidí na dávky v nezaměstnanosti, a aby se zlepšily vyhlídky těch mladých lidí, kteří si hledají práci, avšak doposud neměli nárok na žádné dávky. Doporučuje se rovněž zahrnout příslušné cíle do národních programů reforem. To by byl významný přínos k potírání této neblahé situace mnoha mladých lidí při přechodu na trh práce.

4.3.6 U mladých lidí ve věku 15-24 let je dvakrát vyšší než u dospělých nejen nezaměstnanost, ale i podíl **nestabilních pracovních míst** (v některých zemích více než 60 %), nárůst neregulované odborné přípravy a stáží (zejména v jižních zemích) a práce pod úrovní získané kvalifikace. EHSV varuje před způsobem zapojování mladých lidí do zaměstnání, které jsou nestálé a nemají perspektivu: namísto sázení na nejisté zaměstnání a pracovní smlouvy musejí být přijata opatření, která zajistí, že se zaměstnání na dobu určitou a špatně placená pracovní místa se špatnou sociální ochranou nestanou pro mladé lidi pravidlem. Co se týče **iniciativy Komise v oblasti stáží**, podporuje EHSV příslušný evropský kvalitativní rámec, k němuž je třeba také přesvědčit podniky, aby nabízely příležitosti dalšího vzdělávání se závaznými smlouvami, zejména mladým lidem s nízkou kvalifikací. Duální výukový systém – vzdělávání/odborná příprava – ukazuje ve vícero zemích pozitivní výsledky a měl by být prozkoumán z hlediska své částečné přenositelnosti.

4.3.7 Pokračující stagnace poptávky po pracovní síle způsobená krizí vede k růstu dlouhodobé nezaměstnanosti, jejímž důsledkem jsou vážné problémy s umístěním na trhu práce a následně i nárůst chudoby měřené podílem počtu obyvatel produktivního a předproduktivního věku žijících v domácnostech bez kontaktu s trhem práce. EHSV doporučuje členským státům, aby věnovaly mimořádnou pozornost také **vytvoření mezitrhu práce, na němž by byly veřejné prostředky využívány k tvorbě přiměřeného počtu odpovídajících pracovních míst**. Tím by se zajistilo, aby si dlouhodobě nezaměstnaní udrželi své pracovní návyky a zvyšovali své schopnosti a znalosti. Zabránilo by se tak růstu chudoby z hlediska ztráty kontaktu s trhem práce a v období po krizi by to umožnilo hladký přechod takto zaměstnaných osob na otevřený trh práce.

4.4 Sociální podnikání

4.4.1 Sociální podnikání je klíčovým prvkem **evropského sociálního modelu**. Sociální podniky významně přispívají společnosti a také přispívají k dosažení cílů strategie Evropa

2020 tím, že vytvářejí pracovní místa, rozvíjejí inovativní řešení k uspokojení potřeb veřejnosti a budují sociální soudržnost, začlenění a aktivní občanství.

4.4.2 Výbor se domnívá, že prosazování sociálního podnikání, zejména v současném neradostném ekonomickém ovzduší, využije jak **jejich růstový potenciál, tak přidanou sociální hodnotu**. Má-li být tento potenciál uplatněn, měl by být vytvořen a realizován komplexní politický rámec, do něž bude zapojena široká škála zainteresovaných subjektů ze všech částí společnosti (občanské společnosti, soukromých či veřejných subjektů) na všech úrovních (místní, regionální, celostátní a evropské).

4.4.3 Členské státy a instituce EU musí zajistit, aby sociální podniky byly začleňovány do **iniciativ a programů veřejné politiky zaměřených na podniky** za stejných podmínek, jako ostatní typy podniků, a aby byly v rámci těchto programů a iniciativ zohledněny.

4.4.4 Pro sociální podniky je prioritou lepší **přístup ke kapitálu** a přizpůsobeným finančním nástrojům. Komise by měla shromažďovat a sdílet osvědčené postupy a iniciativy v oblasti inovací, které již v členských státech existují, jako je například hybridní kapitál a formy interakce mezi veřejným a soukromým kapitálem, a zajistit, aby stávající regulační rámec EU nebránil rozvoji nových nástrojů.

4.4.5 Je velmi důležité, aby **příští programové období strukturálních fondů** přímo zahrnulo programy zaměřené na vznik a rozvoj sociálních podniků.

4.4.6 Komise by měla zahájit studii v celé EU s cílem porovnat **přístupy ve veřejném financování**, které jsou obzvláště vhodné pro sociální podniky. Komise by měla povzbudit a posoudit rozšíření veřejných nabídek se sociálními faktory a zabývat se otázkou nadměrné regulace („gold plating“) veřejných zakázek. Komise by při přezkumu pravidel státní podpory měla zvážit udělení úplných výjimek všem sociálním službám obecného zájmu nebo poskytnout výjimku z oznamování všem malým veřejným službám a některým sociálním službám, aby povzbudila zakládání více sociálních podniků.

4.4.7 Vzhledem k rozmanitým právním formám sociálních podniků a jejich specifickému sociálnímu poslání existují v některých členských státech **daňová zvýhodnění**. Tato daňová zvýhodnění je třeba přezkoumat a sdílet, aby se povzbudilo vytvoření vhodných pravidel.

4.5 Ochrana ohrožených skupin

4.5.1 Jak již Výbor zdůraznil ve svém stanovisku k tématu Roční analýza růstu 2011 a jak Komise výslovně uznala, **dávky sociálního zabezpečení** je třeba chápat jako produktivní investice, z nichž mají všichni prospěch. Dávky v nezaměstnanosti ve spojení s dynamickými politikami trhu práce stabilizují hospodářství a podporují aktivní přizpůsobení změnám prostřednictvím zvyšování dovedností a účinných iniciativ v oblasti hledání práce a rekvalifikace. Je nutná obezřetnost vůči opatřením na

posílení kritérií způsobilosti. Hrozí, že nejistá situace vyloučených osob se ještě zhorší, což je závažná překážka pro návrat či vstup na trh práce. Negativním dopadem těchto politik vyloučení může být přechod k jiným sektorům sociální ochrany, jako je sociální pomoc či pracovní neschopnost, což není žádoucí.

4.5.2 EHSV zdůrazňuje, že pracovníci potřebují **jistotu příjmu a sociální ochranu**, aby mohli beze strachu o budoucnost optimálně fungovat ve společnosti procházející rychlými změnami.

4.5.3 EHSV vyzývá evropské instituce, aby přesvědčivěji usilovaly o zachování **evropského sociálního standardu**. Nerozhodnost v této oblasti způsobila mimo jiné nárůst počtu chudých pracujících, prohloubila nerovnost, dále vyostřila obavy z budoucnosti a současně podlomila vzájemnou důvěru občanů a také jejich důvěru ve společenské instituce a orgány veřejné správy. To platí nejen vůči vlastní státní správě, ale také vůči evropským institucím, o čemž svědčí vzestup euroskepticismu v řadě členských států.

4.5.4 Podle EHSV nesmí **úsporná opatření** zvýšit riziko chudoby a dále prohloubit rozdíly, které již v posledních letech vzrostly. U všech opatření na překonání krize se v každém případě musí dbát na to, aby nebyla v rozporu s cíli oživení poptávky a zaměstnanosti a zmírnění sociálních dopadů. Členské státy při tom musejí dbát i na to, aby opatření na překonání hospodářské krize a veřejného dluhu neohrozila veřejné investice do politiky trhu práce a do vzdělávání a odborné přípravy. EHSV požaduje účinné posouzení sociálních dopadů, aby se zjistilo, jak lze dosáhnout cíle EU, který spočívá v tom, aby byla do roku 2020 přinejmenším 20 milionům lidí otevřena cesta ven z chudoby a sociálního vyloučení.

4.5.5 Úsporná opatření obvykle zasáhnou nejtvrdějším způsobem ty, kdo jsou závislí na státních sociálních dávkách, včetně těch, kdo mají nestabilní pracovní místa, a další skupiny, jež jsou na trhu práce znevýhodněny. Nezaměstnaností bývají obvykle nejvíce postiženi také ti, kdo mají ztížený a omezený přístup k systémům sociální podpory. Proto jsou zapotřebí odpovídající, účinné a udržitelné sítě sociálního zabezpečení, přičemž je obzvláště nutné dbát zejména na pomoc pro nejvíce postižené a znevýhodněné skupiny na trhu práce.

5. Modernizace veřejné správy

5.1.1 Co se týká modernizace veřejné správy, podle názoru EHSV zahrnuje dobrá správa **víceúrovňovou správu a partnerství se zástupci organizované občanské společnosti na regionální úrovni**.

5.1.2 **Víceúrovňová správa** je flexibilní struktura vztahů mezi Komisí, vládami a regionálními a místními orgány ušitá na míru podle specifické situace a tematických okolností, spíše než hierarchický rámec kompetencí mezi úrovněmi správy. Dobrá správa je charakterizována otevřenými vztahy a méně přísným uplatňováním zásady subsidiarity.

5.1.3 **Partnerství** je klíčovým nástrojem kolektivního závazku a přispívá k vyšší efektivnosti veřejných výdajů a veřejných politik. Jedním z nástrojů by v tomto ohledu mohly být nové formy „účinného partnerství“. Tyto platformy by mohly provázet inovační strategii, s účastí a podporou všech zainteresovaných stran, veřejných i soukromých (včetně bank), za jednoduchých, jasných a účinných pravidel platných pro celý soubor projektů a stanovujících lhůty, odpovědnosti a případné sankce.

5.1.4 EHSV by rád vyzval instituce EU, ale také členské státy a regiony, aby zařadily hlavní zásadu SBA „**Think Small First**“ do jádra evropských, vnitrostátních a územních rozhodnutí. Doporučuje také členským státům a regionům, aby tuto zásadu přijaly jako základ svých politik ve prospěch malých a středních podniků a svých hospodářských a průmyslových politik. Zároveň se domnívá, že SBA by měl mít závaznější formu, zejména pro instituce EU. V této souvislosti je EHSV proti stávajícímu návrhu Evropské komise vyvázat malé a střední podniky a mikropodniky z rámce právních předpisů EU.

5.1.5 EHSV se domnívá, že jmenování vnitrostátních **zmocněnců pro malé a střední podniky (SME Envoys)** by mělo napomoci členským státům uplatňovat SBA. EHSV také doporučuje, aby byli jmenováni zmocněnci pro malé a střední podniky na úrovni regionů.

5.1.6 Zbývá přistoupit k fázi „**Act Small First**“. SBA nebude úspěšný, pokud nebude zavedena skutečná „víceúrovňová správa s více subjekty“. Je třeba zajistit, aby byli již od počátku zahrnuti do politických úvah a do legislativního procesu hospodářští a sociální partneři a také všechny zastupitelské veřejné a soukromé subjekty. EHSV tedy požaduje, aby se zastupitelské organizace různých kategorií malých a středních podniků účinně zapojily do legislativního a rozhodovacího procesu na všech úrovních.

5.1.7 EHSV souhlasí s Radou a Komisí, že je potřebná účinná víceúrovňová správa a lepší správa při **uplatňování fondů EU a provádění jejich politik**. Otázkou není „zda“, nýbrž „jak“. Je to otázka doladění iniciativ přicházejících zdola a rámcových podmínek stanovených shora.

5.1.8 S obzvláštním uspokojením vítá návrh zajistit **větší účast občanů a dalších zúčastněných stran** na přípravě, provádění a uplatňování práva EU, zejména pak prodloužení obecné doby trvání veřejných konzultací a zrychlení a zefektivnění postupů v oblasti protiprávního jednání.

5.1.9 EHSV vítá modernizaci politiky EU v oblasti veřejných zakázek na vyšší úroveň účinnosti, a to díky lépe fungujícímu

jednotnému trhu, který je inovativnější, ekologičtější a sociálněji. EHSV poukazuje na dopad a význam inovativních, environmentálních a sociálních aspektů strategie Evropa 2020 též na oblast veřejných zakázek.

5.1.10 EHSV zdůrazňuje, že zásady otevřenosti a transparentnosti a rovněž účinnosti, právní jistoty, finanční rentability, hospodářské soutěže, zajištění přístupu malých a středních podniků a svobodných povolání na trh, proporcionality, zvyšování počtu přeshraničních smluv na veřejné zakázky, zamezení diskriminaci a korupci a potřeba profesionality zůstávají i nadále platné.

5.1.11 Aby mohly být výsledky pro všechny co nejlepší, je třeba odstranit zbytečnou byrokracii. Je třeba se vyhnout komplikované právní úpravě a nadměrné regulaci (tzv. „gold-plating“).

5.1.12 EHSV doporučuje provést analýzu (osvědčených) postupů a příkladů v členských státech, na kterou je nutno navázat opatřeními k otevření trhů.

5.1.13 EHSV vítá zájem, který Komise prokázala, pokud jde o prohloubení politických, legislativních a administrativních **postupů** vedoucích k racionálnější a vhodnější tvorbě právních předpisů EU, v rámci celého cyklu jejich vytváření, a také při jejich provádění.

5.1.14 EHSV se domnívá, že je třeba lépe definovat aspekty týkající se toho, jakým způsobem se vypracovávají **posouzení dopadu ex ante** všemi institucemi Unie, jež jsou odpovědné za jejich provedení, povahy a složení orgánu odpovědného za kontrolu posouzení dopadů, použitých parametrů a způsobu a prostředků zajišťování větší transparentnosti.

5.1.15 Výbor vítá iniciativu spočívající v modernizaci veřejné správy zřizováním tzv. **jednotných kontaktních míst**. Administrativní spolupráce v oblasti přeshraničních záležitostí je jednoznačným přínosem. Tato spolupráce musí být rozšířena také na oblasti politiky, kde se jedná o plnění povinností.

5.1.16 EHSV vítá snahu Komise zlepšit správu jednotného trhu prostřednictvím širší správní spolupráce a rozvoje **systému pro výměnu informací o vnitřním trhu („IMI“)**.

5.1.17 Systém pro výměnu informací o vnitřním trhu je hlavním technickým nástrojem ke spolupráci státních správ a má další potenciál stát se kontaktním místem pro subjekty na jednotném trhu.

5.1.18 EHSV se domnívá, že IMI může pomoci rozhodujícím způsobem přeměnit správní spolupráci na vnitřním trhu a přizpůsobit ji požadavkům a očekáváním občanů a podniků, ale i organizací občanské společnosti a úloze, jakou mohou v budoucnu zastávat pro rozvoj a fungování systému.

V Bruselu dne 22. února 2012.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Staffan NILSSON
